

2111_Az_Æyani_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2111 Sosial iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılması

1 İqtisadi proqnozun obyektlərini qeyd edin:

- iqtisadiyyatın inkişaf prosesi
- əmək bazarı
- Əmək resursları
- konkret geniş təkrar istehsal prosesi və onun müxtəlifliyi
- müəssisənin iqtisadi qöstəriciləri

2 Sosial iqtisadi inkişafın obyektiv variantlarının seçilməsinin əsasında nə durur

- texniki elmlərin nailiyyəti.
- ictimai elmin mahiyyəti
- nəzəri tədqiqatlar
- bütün cavablar düzdür
- təbii elmin nailiyyəti

3 Proseslərin və meyllərin elmi təhlilinin hansı mərhələsi sistemli şərh üçün proqnozlaşdırmanın obyektinin inkişaf tarixinin tədqiqini tələb edir:

- bu təhlilin bütün mərhələləri
- qələcəyə yanaşma
- diaqnoz
- retrospeksiya
- keçmişə və qələcəyə yanaşma

4 Proqnozlaşdırmanın hansı növü qələcəkdə arzu olunan məqsədə çatmağın yolunun müəyyənləşdirilməsinə imkan verir:

- retrospektiv
- axtarış
- perspektiv
- normativ
- operativ təqvimi

5 Aşağıda qeyd olunan hansı sənəd proqnozlaşdırmanın müvafiq ssenarisinin yazılması üçün nümunə ola bilər:

- əmək haqqında hesabat
- mənfəət haqqında hesabat
- vəzifə təlimatı
- Biznes plan
- maliyyə hesabının təhlili

6 Proqnozlaşdırmanın hansı ümumi elmi yanaşması hər bir prosesi tarixi formada qarşılıqlı əlaqədə baxmağı nəzərdə tutur

- məqsədyönlü

- alternativ
- kompleks
- tarixi
- adekvat

7 Öncədən görmənin hansı forması daha dəqiqdir?

- Öncədən görmənin bütün formaları tam dəqiq deyildir
- Proqnoz
- Hipoteza
- Plan
- Öncədən görmənin bütün formaları tam dəqiqdir

8 Tədqim olunan variantlardan vaxta görə təsnifləşdirilərkən proqnoz tipi:

- Bütün cavablar düzgündür
- Mümkün ola bilən
- Makroiqtisadi proqnoz
- Uzunmüddətli
- Qarışıq proqnoz

9 Xarici ölkələrlə əməkdaşlığın inkişafı hansı proqnoz qrupunda nəzərə alınır?

- Təbii
- Elmi texniki
- Texniki iqtisadi
- Xarici iqtisadi
- Sosial iqtisadi

10 Proqnoz nədir?

- gələcəkdə obyektin müəyyən vəziyyəti
- dəqiq müəyyən olunmuş məqsədin qoyulduğu və tədqiq olunan dövr üçün konkret hadisələrin qabaqcadan görülməsi
- tədqiq olunan obyektlərin keyfiyyət xarakteristikası və onların davranış qanunauyğuluqları
- obyektin gələcəkdə mümkün vəziyyətləri, bu vəziyyətə nail olmağın alternativ yolları və müddətləri barəsində elmi cəhətdən əsaslandırılmış mülahizə
- gələcəkdə qoyulmuş məqsədlərə nail olmaq üçün tədbirlər məcmusu

11 Aşağıda göstərilənlərdən hansı qabaqcadan görmənin forması deyildir?

- bütün cavablar səhvdir
- proqnoz
- hipoteza
- Həmsi aiddir
- plan

12 Aşağıda verilənlərdən hansı proqnoz növünə aid deyildir

- bütün cavablar səhvdir
- sahə proqnozu
- makroiqtisadi proqnoz

- hamısı aiddir
- iqtisadi sistemin ilkin həlqələrinin proqnozu

13 Aşağıda göstərilənlərdən hansı proqnoz növünə aid deyildir?

- hamısı aiddir
- uzun müddətli proqnoz
- orta müddətli proqnoz
- operativ proqnoz
- bütün cavablar səhvdir

14 Aşağıda verilənlərdən hansı proqnoz növünə aid deyildir

- regional
- sahə proqnozu
- xalq təsərrüfatı proqnozu
- bütün cavablar düzgündür
- iqtisadi sistemin ilkin həlqələrinin proqnozu

15 Aşağıda göstərilənlərdən hansı proqnoz növünə aid deyildir?

- daha uzun müddətli
- orta müddətli proqnoz
- cari proqnoz
- hamısı aiddir
- uzun müddətli proqnoz

16 İqtisadi və sosial inkişafın obyektiv variantının aşkarlanması üçün əsas hesab olunur:

- Texniki elmlərin nəaliyyətləri
- ictimai elmlərin nailiyyətləri
- nəzəri tədqiqat
- hamısı
- Təbiət elmlərinin nəaliyyətləri

17 Elmi təhlilin hansı mərhələsində proqnoz obyektinin inkişafı tarixinin tədqiq edilməsi güman edilir? 1) prospeksiya və diaqnoz 2) diaqnoz 3) prospeksiya 4) retrospeksiya və prospeksiya 5) retrospeksiya

- 2.0
- 2.3
- 4.0
- 5.0
- 3.0

18 Prospeksiya mərhələsində həyata keçirilən fəaliyyətə aiddir: 1. Proqnozlaşdırma obyektini haqqında çatışmayan informasiyanın aşkarlanması 2. proqnozlaşdırma obyektini haqqında toplanmış informasiyanın dəqiqləşdirilməsi 3. yeni daxil olmuş informasiya alınmış modelə uyğundur 4. proqnoz modeli tərtib olunur 5. proqnozlaşdırılan obyektin modelində təshih edilir.

- 1,2,3,4,5
- 1,2,3,5

- 1.2
- 3.4
- 1,3,4

19 Gələcəkdə arzu olunan yolun müəyyən edilməsində hansı növ proqnozdan istifadə olunur?

- kompleks
- axtarış
- ekspert
- normativ
- formalaşdırılmış

20 Hansı proqnoz növü deyildir?

- struktur
- sahə
- makroiqtisadi
- hamısı proqnoz növüdür
- iqtisadi sistemin ilkin həlqəsi

21 Hansı proqnoz növü deyildir?

- qısa müddətli
- orta müddətli
- operativ
- hamısı proqnoz növüdür
- uzun müddətli

22 İqtisadi proqnozlaşdırma sisteminə daxil deyildir?

- əmək resursları və əhalinin təkrar istehsalı
- elmi-texniki proqnozlar
- təbii resurslardan istifadə
- hamısı aiddir
- Əhalinin həyat səviyyəsi

23 Proqnozlaşdırma prinsiplərinə aid deyildir:

- sistemlik prinsipi
- adekvatlıq prinsipi
- siyasətlə iqtisadiyyatın vahidliyi prinsipi
- determinant prinsipi
- elmi əsaslandırma prinsipi

24 Proqnoz növünə aid deyildir:

- regional proqnozlar
- sahə
- makroiqtisadi
- hamısı aiddir
- iqtisadi sistemin ilkin həlqəsi

25 Hansı proqnoz növünə aid deyil?

- çox uzun müddətli
- orta müddətli
- cari
- sistemli
- uzun müddətli

26 Hansı təsnifləşdirmə variantı proqnoz miqyasına uyğundur?

- ETT-nin inkişaf proqnozu
- bütün cavablar düzdür
- stoxastik
- Axtarış proqnozları
- Sahə və regional proqnozlar

27 Zaman əlamətinə görə proqnoz növünü seçin

- cavablar düzdür
- axtarış
- normativ
- operativ
- determinantlaşdırılmış

28 Sadə İqtisadi proqnozlaşdırmanın obekti nədir?

- demoqrafik proseslər
- İqtisadiyyatın sahəvi strukturu
- Əhalinin həyat səviyyəsi
- müxtəlifliyi ilə birlikdə geniş təkrar istehsal prosesi
- iqtisadi artım

29 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi proqnozlaşdırma obyektidir?

- Xalq təsərrüfatı bədinamikası
- Təbii resurslardan istifadə
- Xarici iqtisadi əlaqələr
- müxtəlifliyi ilə birlikdə geniş təkrar istehsal nəzəriyyəsi
- ətraf mühitin vəziyyəti

30 İqtisadi – sosial inkişafın obektiv variantının müəyyən edilməsinin əsasında nə durur?

- dəqiq elmlərin nəəliyyəti
- ictimai elmlərin nəəliyyətləri
- nəzəri tədqiqat
- bütün cavablar düzdür
- siyasi elmin nəəliyyəti

31 Proqnoz model və metodların seçilməsi və proqnozlaşdırmanın sistemləşdirilməsi və məqsəd istiqamətinin müəyyən edilməsi proqnozlaşdırmanın hansı mərhələsində tədqiq edilir?

- bütün mərhələlərdə
- prospeksiya (işin və ya hadisənin yazılı və ya nəşr olunmuş planı)
- retrospeksiya
- diaqnoz
- diaqnoz və prospeksiya

32 Proqnozlaşdırmanın hansı mərhələsində, proqnozlaşdırılan obektin gələcək inkişaf proqnozu tərtib olunur, proqnozların xüsusiyyəti və ya dəqiqliyi və etibarlılığı qiymətləndirilir:

- bütün mərhələlərdə
- diaqnoz
- retrospektiv
- prospeksiya
- diaqnoz və prospeksiya

33 Hansı sənəd proqnozlaşdırmanın müvafiq metodunda ssenari nümunəsi ola bilər?

- əmək haqqı hesabatı
- gəlir haqqında hesabat
- təsərrüfat fəaliyyəti haqqında hesabat
- biznes – plan
- auditor yoxlamasının nəticələri

34 Gələcəkdə arzu olunan nəticəyə nail olmaq üçün proqnozun hansı növü istifadə olunur

- makroiqtisadi
- axtarış
- struktur
- normativ
- uzun müddətli

35 Proqnozlaşdırmaya hansı elmi yanaşmada hadisə və proseslərin tarixi formalarının qarşılıqlı əlaqəsinə baxılır?

- faktor(amillər)
- sistemli
- çoxvariantlılıq
- tarixi
- adekvat

36 ETT-nin inkişafı və onun nəticələrini hansı təsnifləşdirici əlamət aşkar edir?

- funksional əlamət
- informasiya təminatı dərəcəsi
- Proqnozlaşdırma miqyası
- tədqiq olunan obektin xarakteri
- vaxta qərə inkişaf xarakteri

37 ETT-nin inkişafı və onun nəticələrini hansı təsnifləşdirici əlamət aşkar edir?

- cavablar düzdür

- detemminatlaşdırma dərəcəsi
- funksional əlamət
- tədqiq olunan obektin xarakteri
- vaxt üfiqi

38 Aşağıdakılardan hansı qabaqcadan görmə forması deyildir 1)hipoteza 2)prospeksiya 3)plan 4)retrospeksiya 5)proqnoz

- hamısı
- 38412.0
- 2.4.5.
- 2.4.
- 2.5.

39 İqtisadi proqnozlaşdırma obekti hansıdır? 1)demoqrafik proseslər 2)geniş təkrar istehsal prosesi və onun müxtəlifliyi 3)xalq təsərrüfatı 4)Struktur dəyişmələr 5)iqtisadi inkişaf prosesi

- 5.0
- 2.0
- 4.0
- 38047.0
- 1.2.

40 Təqdim olunan variantdan elə tip proqnoz seçin ki vaxtı qabaqlamaq üzrə təsnifata uyğun olsun

- stoxastik
- demoqrafik proqnozlar
- struktur proqnozlar
- operativ proqnozlar
- diskret

41 Təqdim olunan variantdan elə tip proqnoz seçin ki vaxtı qabaqlamaq üzrə təsnifata uyğun olsun

- bütün cavablar düzdür
- determinantlaşmış
- xalq təsərrüfatı dinamikası
- qısa müddətli
- kompleks

42 Təqdim olunan vartantlardan elə tip proqnoz seçinki, proqnoz miqyası üzrə təsnifata uyğun olsun

- bütün cavablar düzdür
- demoqrafik
- uzunmüddətli
- iqtisadi sistemin ilkin həlqəsi
- kortəbii

43 Proqnoz növü deyildir:

- normativ
- ekspert

- xalq təsərrüfatı
- axtarış
- iqtisadi sistemin ilkin həlqəsi

44 Proqnoz növü deyildir

- daha uzun müddətli
- ortamüddətli
- cari
- hamısı proqnoz növüdür
- formallaşdırılmış

45 Proqnoz n v n  aid deyildir

- axtarış
- struktur
- regional
- hamısı aiddir
- sahə

46 Hansı proqnoz növü deyildir?

- hamısı
- normativ
- sahə
- intuitiv
- uzun müddətli

47 Hansılar qabaqcadan görmənin forması deyildir?

- plan, hipoteza
- proqnoz
- plan
- bütün cavablar düzgündür
- hipoteza

48 Proqnozlaşdırmada konkretləşmə meyli hansıdır?

- determinə edilmiş
- vaxtaşırı
- diskret
- qabaqcadan görmə

49 İqtisadi proqnozlaşmanın obyektidir:

- sahə və regional proqnozlar
- proqnozlaşma obyektinin informasiya ilə təminat dərəcəsi
- proqnozun vaxt qorizontu
- geniř təkrar istehsal prosesi və onun bütün  oxn vl l y 

50 Plan ařağıdakıları  z nd  əks etdirir:

- qabaqcadan görmə həqiqətin əksidir ki, bu da təbiət qanunlarının dərkinə əsaslanır
- ümumi nəzəriyyə səviyyəsində qabaqcadan elmi görmə
- geniş təkrar istehsal prosesi və onun bütün çoxnövlüylüyü
- tətbiq olunan obyektin dəqiq müəyyənlanmış məqsədlərin qoyulması və konkret hadisələrin görünməsi

51 Hipoteza özünə daxil edir:

- geniş təkrar istehsal prosesi və onun bütün çoxnövlüylüyü
- tətbiq olunan obyektin dəqiq müəyyənlanmış məqsədlərin qoyulması və konkret hadisələrin görünməsi
- qabaqcadan görmə həqiqətin əksidir ki, bu da təbiət qanunlarının dərkinə əsaslanır
- ümumi nəzəriyyə səviyyəsində qabaqcadan elmi görmə

52 Proqnozlaşmanın tarixi metodu aşağıdakıdır:

- öyrənilən obyektin səbəbini öyrənərkən onun strukturunun izah edilməsi
- mürəkkəb iqtisadi sistemlərdə baş verməsi mümkün olan hadisələrin qanunauyğunluqlarının kəmiyyət və keyfiyyət tətbiqi
- hadisələrin qarşı əlaqədə nəzərdən keçirərkən nəyinki bu elmi metodlarından, habelə digər elmlərin metodundan istifadə olunur
- hər bir hadisənin onun konkret formaları ilə qarşılıqlı əlaqədə nəzərdən keçirilməsi

53 Kompleks metod özünə aşağıdakıları daxil edir:

- öyrənilən obyektin səbəbini öyrənərkən onun strukturunun izah edilməsi
- mürəkkəb iqtisadi sistemlərdə baş verməsi mümkün olan hadisələrin qanunauyğunluqlarının kəmiyyət və keyfiyyət tətbiqi
- hər bir hadisənin onun tarixi formaları ilə qarşılıqlı əlaqədə nəzərdən keçirilməsi
- hadisələrin qarşı əlaqədə nəzərdən keçirərkən nəyinki bu elmi metodlarından, habelə digər elmlərin metodundan istifadə olunur

54 Sistem yanaşma:

- öyrənilən obyektin səbəbini öyrənərkən onun strukturunun izah edilməsi
- hadisələrin qarşı əlaqədə nəzərdən keçirərkən nəyinki bu elmi metodlarından, habelə digər elmlərin metodundan istifadə olunur
- hər bir hadisənin onun tarixi formaları ilə qarşılıqlı əlaqədə nəzərdən keçirilməsi
- yuxarıda qeyd olunan bütün halların nəzərə alınması

55 Struktur metodu:

- mürəkkəb iqtisadi sistemlərdə baş verməsi mümkün olan hadisələrin qanunauyğunluqlarının kəmiyyət və keyfiyyət tətbiqi
- hadisələrin qarşı əlaqədə nəzərdən keçirərkən nəyinki bu elmi metodlarından, habelə digər elmlərin metodundan istifadə olunur
- hər bir hadisənin onun tarixi formaları ilə qarşılıqlı əlaqədə nəzərdən keçirilməsi
- öyrənilən obyektin səbəbini öyrənərkən onun strukturunun izah edilməsi

56 Sistemli – struktur metodu:

- hadisələrin qarşı əlaqədə nəzərdən keçirərkən nəyinki bu elmi metodlarından, habelə digər elmlərin metodundan istifadə olunur
- mürəkkəb iqtisadi sistemlərdə baş verməsi mümkün olan hadisələrin qanunauyğunluqlarının kəmiyyət və keyfiyyət tətbiqi
- öyrənilən obyektin səbəbini öyrənərkən onun strukturunun izah edilməsi

- sistemin tam dinamik məqsədin bir növü kimi nəzərdən keçirilir

57 Proqnozlaşmanın miqyas əlaməti:

- müəyyən məqsədlərin konkret qoyuluşunu və tədqiq olunan obyektin konkret detallarının hadisələrinin əvvəlcədən görünməsi
- sistemin dinamik inkişaf edən tamın tərkib hissəsi kimi
- tədqiq olunan hadisənin səbəbi
- miqyas proqnozlaşdırılması

58 Proqnozlaşmanın miqyas əlaməti:

- müəyyən məqsədlərin konkret qoyuluşunu və tədqiq olunan obyektin konkret detallarının hadisələrinin əvvəlcədən görünməsi
- sistemin dinamik inkişaf edən tamın tərkib hissəsi kimi
- tədqiq olunan hadisənin səbəbi
- proqnozun müvəqqəti qorizontu və ya vaxtın təsdiqi

59 Proqnozlaşmanın miqyas əlaməti:

- müəyyən məqsədlərin konkret qoyuluşunu və tədqiq olunan obyektin konkret detallarının hadisələrinin əvvəlcədən görünməsi
- sistemin dinamik inkişaf edən tamın tərkib hissəsi kimi
- tədqiq olunan hadisənin səbəbi
- obyektin xarakteri

60 Proqnozlaşmanın miqyas əlaməti:

- müəyyən məqsədlərin konkret qoyuluşunu və tədqiq olunan obyektin konkret detallarının hadisələrinin əvvəlcədən görünməsi
- sistemin dinamik inkişaf edən tamın tərkib hissəsi kimi
- tədqiq olunan hadisənin səbəbi
- proqnozlaşdırılan obyektin determinallaşma dərəcəsi

61 Proqnozlaşmanın miqyas əlaməti:

- müəyyən məqsədlərin konkret qoyuluşunu və tədqiq olunan obyektin konkret detallarının hadisələrinin əvvəlcədən görünməsi
- sistemin dinamik inkişaf edən tamın tərkib hissəsi kimi
- tədqiq olunan hadisənin səbəbi
- vaxt etibarı ilə proqnozlaşdırılan obyektin inkişaf xarakteri

62 Proqnozlaşmanın miqyas əlaməti:

- müəyyən məqsədlərin konkret qoyuluşunu və tədqiq olunan obyektin konkret detallarının hadisələrinin əvvəlcədən görünməsi
- sistemin dinamik inkişaf edən tamın tərkib hissəsi kimi
- tədqiq olunan hadisənin səbəbi
- proqnozlaşdırılan obyektin informasiya ilə təminat dərəcəsi

63 Proqnozlaşmanın miqyas əlaməti:

- müəyyən məqsədlərin konkret qoyuluşunu və tədqiq olunan obyektin konkret detallarının hadisələrinin əvvəlcədən görünməsi

- sistemin dinamik inkişaf edən tamın tərkib hissəsi kimi
- tədqiq olunan hadisənin səbəbi
- vaxt etibarilə obyektin inkişaf xarakteri

64 Proqnozlaşmanın miqyas əlaməti:

- müəyyən məqsədlərin konkret qoyuluşunu və tədqiq olunan obyektin konkret detallarının hadisələrinin əvvəlcədən görünməsi
- sistemin dinamik inkişaf edən tamın tərkib hissəsi kimi
- tədqiq olunan hadisənin səbəbi
- proqnozlaşdırılan obyektin informasiya ilə təminat dərəcəsi

65 Miqyasına görə proqnozlaşmanı fərqləndirirlər:

- normativ proqnoz
- axtarış proqnozları
- operativ proqnozlar
- makroekonomik proqnoz

66 Miqyasına görə proqnozlaşmanı fərqləndirirlər:

- xaotik proqnozları
- normativ proqnoz
- operativ proqnozlar
- struktur proqnozu (sahələrarası)

67 İqtisadi proqnozlaşmanın predmeti nədir?

- bütün cavablar düzdür
- qələcəkdə sosial obyektlərin mümkün fəaliyyətinin dərk edilməsi
- konkret geniş təkrar istehsal prosesi və onun müxtəlifliyi
- fəaliyyətdə olan iqtisadi obyektin mümkün ola biləcək vəziyyətini qələgək dövr üçün müəyyənləşdirilməsi
- canlı təbiətdə qanunauyğunluqlarının dərk edilməsi

68 Proqnozlaşdırmanın hansı prinsipi milli təsərrüfatı vahid obyekt və obyektlər məcmusu kimi baxmağa imkan verir:

- bütün cavablar düzdür
- elmi əsaslandırma prinsipi
- iqtisadiyyat və siyasətin vəhdəti prinsipi
- proqnozlaşmanın sistemliliyi prinsipi
- proqnozlaşdırmanın soxvariantlılığı prinsipi

69 Diaqnoz mərhələsində proses və meyarların elmi təhlili nə ilə yekunlaşır.

- Qrafikin tərtibi.
- proqnozlaşdırma metodunun seçilməsi
- proqnozlaşma modelinin işlənməsi
- Proqnozlaşdırma modelinin işlənməsi və ona uyğun proqnozlaşma metodunun seçilməsi.
- Proqnoz kəmiyyətinin formulanın müəyyənləşdirilməsi

70 Təbiətdə və cəmiyyətdə bütün baş verənlərin səbəbini və obyektiv qanuna uyğunluğunu qəbul edən fəlsəfi konsepsiya necə adlanır

- Obyektizm
- dinamizm
- Altruzim
- determinizm
- fururizm

71 İqtisadi proqnozlaşdırmanın əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- Proqnoz məlumatların əldə oluması
- Ötən dövrlərin qüsurlarının aşkara çıxarılması
- Həqiqətin axtarışı
- Öyrənilən sahədə gələcəyin müəyyənləşdirilməsi, proqnoz əsasında planlaşmanın optimallaşması
- Əvvəldən verilmiş plan normativlərinin yenidən hesablanması

72 Proqnozlaşdırılmanın miqyasına görə təsnifləşdirilərkən hansı tip proqnoz seçilir?

- Bütün cavablar düzgündür
- Əhalinin həyat səviyyəsinin proqnozu
- Qısamüddətli
- Struktur
- Determinant

73 Funksional əlamətə görə proqnozlar aşağıdakı növlərə bölünür

- qısa və orta müddətli
- axtarış və normativ
- makroiqtisadi.
- operativ və orta müddətli
- struktur və regional

74 İqtisadi proqnozlaşdırma sisteminə hansı proqnozlar daxil deyil?

- heç biri daxil deyil
- elmi-texniki proqnozları
- təbii ehtiyatlar proqnozları
- hamısı aiddir
- demoqrafik və sosial inkişaf proqnozları

75 Formallaşdırma səviyyəsinə görə proqnozlar aşağıdakı növlərə ayrılır:

- optimallaşdırma və imitasiya
- fərdi və kollektiv
- axtarış və normativ
- intuitiv və formalizə edilmiş
- alternativ və adekvat

76 Vaxt müddətindən asılı olaraq hansı proqnoz növü yoxdur:

- uzun müddətli
- qısa müddətli
- operativ
- alternativ
- orta müddətli

77 Proqnozlaşdırmanın hansı prinsipi milli təsərrüfata vahid obyekt və vahid obyektlər məcmuu kimi baxılmasına güman verir?

- elmi əsaslı olması
- iqtisadiyyatla siyasətin vəhdəti
- məqsədyönlülük prinsipi
- proqnozların sistemliliyi
- proqnozların variantlılığı

78 Proses və təmayülərin elmi təhlili diaqnoz mərhələsində qurtarır: 1. proqnoz modelinin tərtibi 2. proqnoz metoduna adekvat olanın seçilməsi 3. proqnozlaşdırılan obyektin modelində təshih aparılması 4. informasiyaların toplanması, işlənməsi və saxlanılması proqnoz obyektinin strukturunun formalaşması

- 3,4,5
- 3.4
- 1.0
- 1.2
- 2.5

79 Funksional əlamətlərinə görə proqnozlar olurlar:

- ETT-nin inkişafı və onun nəticələri
- sahə və regional
- struktur və regional
- axtarış və normativ
- sahələrarası və regionlararası

80 Vaxt müddətinə görə proqnoz təsnifləşdirməsinə aid deyildir?

- orta müddətli
- qısamüddətli
- əməli
- hamısı aiddir
- uzun müddətli

81 Funksional əlamətə görə proqnoza aiddir: 1)normativ 2)intutiv 3)formalaşdırılmış 4)axtarış 5) ekspert

- 1.3
- 1,2,5
- 3.4
- 1.4
- 2,4,5

82 Elmi uzaqqörənliyin hansı daha etibarlıdır?

- hamısı mütləq etibarlıdır
- proqnoz
- hipoteza
- plan
- hamısı mütləq etibarsızdır

83 İqtisadi proqnozlaşdırmanın əsas vəzifəsi hansıdır

- proqnoz göstəricilərinin bir neçə variantının alınması
- obektin ən yaxşı inkişaf variantının müəyyən edilməsi
- Proqnoz modelinin qurulması
- Tədqiqat obyektində qələcək perspektivin axtarılması və tərtib olunan proqnoz əsasında planlaşdırmanın optimallaşdırılması
- obektin inkişafının arzuolunmaz yolunun müəyyən edilməsi

84 Proqnozlaşdırmanın elmi əsaslandırılması prinsipi nə göstərir?

- bütün cavablar düzdür
- Xalq təsərrüfatının və onun ayrı-ayrı həlqələrinin müxtəlif trayektoriyalarda inkişaf imkanı
- Xalq təsərrüfatının inkişafındav dəyanətli istiqamət və qarşılıqlı əlaqələrin qiymətləndirilməsi
- Obyektiv iqtisadi qanunların və cəmiyyətin inkişafının diqər qanunlarının hərtərəfli nəzərə alınması
- proqnozlaşdırmanın aktiv xarakteri

85 İqtisadiyyatla siyasətin vəhdəti prinsipi nəyi göstərir

- bütün cavablar düzdür
- Xalq təsərrüfatının və onun ayrı-ayrı həlqələrinin müxtəlif troyektoriyalarda inkişaf imkanı
- Obyektiv iqtisadi qanunların və cəmiyyətin inkişafının diqər qanunlarının tələblərinin hər tərəfli nəzərə alınması
- Ümumdövlət maraqlarının nəzərə alınması
- xalq təsərrüfatının dəyanətli və qarşılıqlı inkişafının qiymətləndirilməsi

86 Proqnozlaşdırmanın adekvatlığı prinsipi nə ifadə edir

- proqnozlaşdırmanın adekvat xarakteri
- obyektin inkişaf yolunun alternativ variantının tapılması
- xalq təsərrüfatının inkişaf təmayüllü və qarşılıqlı əlaqələrinin davamlı inkişafının qiymətləndirilməsi
- bütün cavablar düzdür
- Ümumdövlət marağından çıxış edir

87 Proqnozlaşdırmanın variantlılıq prinsipi nəyi əks etdirir?

- bütün cavablar düzdür
- ümumdövlət marağının nəzərə alınması
- obyektiv iqtisadi qanunların və cəmiyyətin inkişafının diqər qanunlarının tələblərinin hərtərəfli nəzərə alınması
- xalq təsərrüfatının və onun ayrı-ayrı həlqələrinin müxtəlif trayektoriyalarda inkişaf imkanı
- proqnozların adekvat xarakteri

88 Proqnozların məqsədyönlü prinsipi nəyi göstərir

- Bütün cavablar düzdür

- xalq təsərrüfatının və onun ayrı-ayrı sahələrin müxtəlif trayektoriyalar üzrə inkişafı imkanını
- obyektin inkişafının alternativ inkişafı imkanını
- proqnozların aktiv xarakteri
- obyektiv iqtisadi qanunların və cəmiyyətin inkişafının digər qanunlarının tələblərinin hərtərəfli nəzərə alınması

89 Formallaşdırılma səviyyəsinə görə proqnozlar bölünür:

- əmək resursları və əhalinin təkrarlanması
- sahələrarası və regionlararası
- axtarış və normativ
- intuitiv və formalaşdırılmış
- sahə və regional proqnozlar

90 İqtisadi proqnozlaşdırmanın predmeti nədir?

- Bütün cavablar düzdür
- fəaliyyət göstərən iqtisadi obyektin gələcəkdə mümkün vəziyyətinin müəyyən edilməsi
- müxtəlifliyi ilə birlikdə geniş təkrar istehsal prosesi.
- qələcəkdə makroiqtisadi proseslərin mümkün vəziyyətinin dərki
- ətraf mühitin qanunauyğun inkişafının tədqiqi

91 İqtisadi proqnozlaşdırmanın predmeti nədir?

- bütün cavablar düz deyil
- qələcəkdə ETT-nin inkişafının əsas istiqaməti
- müxtəlifliyi ilə birlikdə geniş təkrar istehsal prosesi.
- gələcəkdə fəaliyyət göstərən obyektin mümkün vəziyyətinin müəyyən edilməsi
- Təbiət və cəmiyyətin qanunauyğun inkişafının tədqiqi

92 Proqnozlaşdırmanın hansı prinsipi proqnozlar tərtib olunarkən ümumi dövlət marağının nəzərə alınmasını zəruri edir

- proqnozların adekvatlığı
- proqnozların elmi əsaslandırılması
- proqnozların sistemlik prinsipi
- iqtisadiyyatla siyasətin vəhdətliyi prinsipi
- proqnozların variantlılığı

93 Proqnozlaşdırmanın hansı prinsipi, proqnozların formalaşmasında daxili və xarici təcrübəyə nail olunmasını, elmi alətlərdən istifadə olunmasını, obyektiv iqtisadi qanunların və cəmiyyətin inkişafının digər qanunların tələblərinin nəzərə alınmasını ifadə edir

- adekvatlıq prinsipi
- proqnozların sistemliyi
- siyasətlə iqtisadiyyatın vəhdəti prinsipi
- proqnozların elmiyi
- proqnozların variantlılığı

94 Proqnozlaşdırmanın hansı prinsipi nəinki, xalq təsərrüfatının davamlı inkişaf istiqamətini və qarşılıqlı əlaqəsinin qiymətləndirilməsini, habelə real iqtisadi hadisələrin nəzəri əsasının yaradılmasını və onların dəqiq

imitasiyasını səciyyələndirir.

- proqnozların variantlılığı
- proqnozların sistemliyi
- iqtisadiyyatlı siyasətin vəhdəti
- adekvatlılıq prinsipi
- proqnozların elmi əsaslandırılması

95 Proqnozlaşdırmanın hansı prinsipi qarşılıqlı əlaqə və struktur nisbətlərində xalq təsərrüfatının və onun ayrı – ayrı sahələrinin müxtəlif traektoriyalarda inkişafı ilə əlaqədardır

- proqnozların adekvatlılığı
- proqnozlaşdırma sistemlilik prinsipi
- iqtisadiyyatla siyasətin vəhdəti
- proqnozlaşdırmanın variantlılıq prinsipi
- elmi əsaslandırma prinsipi

96 Proqnozlaşdırmanı hansı prinsipi proqnozların aktiv xarakterini nəzərdə tutulur

- adekvatlılığı
- elmi əsaslandırılması
- proqnozların sistemliliyi
- məqsədyönlülük prinsipi
- variantlılığı

97 Diaqnoz mərhələsində proses və təmayülün elmi təhlili nə ilə yekunlaşır?

- bütün cavablar düzdür
- retrospektiv informasiyaların təqdim edilməsi və ölçülməsi metodunun optimallaşdırılması
- proqnozlaşdırma üçün zəruri olan informasiyaların toplanması və saxlanması
- proqnozlaşdırma modelinin tərtibi və ona adekvat olan proqnoz metodun seçilməsi
- iproqnoz obektinin xüsusiyyətinin tərkibinin dəqiqləşdiriləşdirilməsi

98 Cəmiyyətdə və təbiətdə bütün hadisələri şərtləndirilən səbəb və obektiv qanunauyğunluğu ifadə edən fəlsəfi konsepsiya necə adlanır?

- obektivçilik.
- idealizim
- konservatizim
- determinizim
- futurizim

99 Cəmiyyətdə və təbiətdə bütün hadisələri şərtləndirən sabab və obyektiv qanunauyğunluğu ifadə edən fəlsəfi konsepsiya necə adlanır?

- monoteizm
- idealizm
- materializm
- determinizm
- futurizm

100 hansı proqnoz növü, proqnozlaşdırma dövründən asılı olmur:

- uzun müddətli
- qısa müddətli
- operativ, cari
- rüblük
- ortamüddətli

101 Elmi uzaqqörənliyin hansı forması daha az ehtibarlıdır?

- intuitiv proqnozlar
- proqnoz
- plan
- hipoteza
- formalaşdırılmış proqnozlar

102 İqtisadi proqnozlaşdırmanın əsas vəzifəsinə nə aiddir?

- hamısı aiddir
- keçmiş dövrdə pozitiv təmayüllərin aşkarlanması
- adekvat proqnoz modelinin qurulması
- tədqiq olunan sahənin qələcəyinin axtarılması və tərtib olunmuş proqnoz əsasında planlaşdırmanın optimallaşdırılması
- keçmiş dövrdə neqativ təmayüllərin aşkarlanması

103 İqtisadi proqnozlaşdırma predmeti hansıdır? 1) geniş təkrar istehsal prosesi 2) fəaliyyət göstərən obyektlərin gələcək vəziyyətinin dərk edilməsi 3) gələcəkdə iqtisadiyyatın struktur vəziyyətinin imkanlarının dərk edilməsi 4) canlı təbiətdə qanunauyğunluğun tədqiq edilməsi

- bütün cavablar düzdür
- 1,2
- 1,0
- 2,0
- 1,2,3

104 Miqyasına görə proqnozlaşmanı fərqləndirirlər:

- xaotik proqnozları
- normativ proqnoz
- qısa müddətli
- xalq təsərrüfatı kompleksinin inkişaf proqnozu

105 Miqyasına görə proqnozlaşmanı fərqləndirirlər:

- xaotik proqnozları
- normativ proqnoz
- operativ proqnozlar
- sahə və regional proqnozlar

106 Miqyasına görə proqnozlaşmanı fərqləndirirlər:

- xaotik proqnozları
- normativ proqnoz
- operativ proqnozlar
- ayrı-ayrı müəssisələrin və ayrı-ayrı məhsul və istehsalın proqnozu

107 Bütün proqnozlar vaxt horizontuna görə bölünür:

- xaotik proqnozlar
- normativ proqnoz
- quruluş (sahələarası)
- operativ
- ayrı-ayrı müəssisələrin inkişafının habelə ayrı-ayrı məhsulların proqnozları

108 Bütün proqnozlar vaxt horizontuna görə bölünür:

- operativ proqnoz
- ayrı-ayrı müəssisələrin inkişafının habelə ayrı-ayrı məhsulların proqnozları
- normativ
- qısa müddətli
- struktur proqnozu

109 Bütün proqnozlar vaxt horizontuna görə bölünür:

- xaotik proqnoz
- ayrı-ayrı müəssisələrin inkişafının habelə ayrı-ayrı məhsulların proqnozları
- operativ proqnoz
- orta müddətli proqnoz
- struktur proqnozu

110 Bütün proqnozlar vaxt horizontuna görə bölünür:

- xaotik proqnoz
- ayrı-ayrı müəssisələrin inkişafının habelə ayrı-ayrı məhsulların proqnozları
- normativ proqnoz
- uzunmüddətli proqnoz
- struktur proqnozu

111 Bütün proqnozlar vaxt horizontuna görə bölünür:

- normativ proqnoz
- struktur proqnozu
- ayrı-ayrı müəssisələrin inkişafının habelə ayrı-ayrı məhsulların proqnozları
- uzunmüddətli proqnoz
- xaotik proqnoz

112 Obyektlərin tədqiqi xarakterinə görə proqnozların aşağıdakı növlərini fərqləndirirlər:

- struktur proqnozu
- istehsal münasibətlərinin inkişafı
- operativ proqnoz
- xaotik proqnoz

- ayrı-ayrı müəssisələrin inkişafının habelə ayrı-ayrı məhsulların proqnozları

113 Obyektlərin tədqiqi xarakterinə görə proqnozların aşağıdakı növlərini fərqləndirirlər:

- operativ proqnoz
 struktur proqnozu
 ayrı-ayrı müəssisələrin inkişafının habelə ayrı-ayrı məhsulların proqnozları
 ETT-nin inkişafı və onun nəticələri
 xaotik proqnoz

114 Obyektlərin tədqiqi xarakterinə görə proqnozların aşağıdakı növlərini fərqləndirirlər:

- uzunmüddətli proqnoz
 xaotik proqnoz
 struktur proqnozu
 xalq təsərrüfatının inkişafı dinamikasının proqnozu
 operativ proqnoz

115 Obyektlərin tədqiqi xarakterinə görə proqnozların aşağıdakı növlərini fərqləndirirlər:

- orta müddətli
 xaotik proqnoz
 struktur proqnozu
 əsas fondların təkrar istehsalı və əsaslı vəsait qoyuluşunun proqnozu
 uzunmüddətli proqnoz

116 Obyektlərin tədqiqi xarakterinə görə proqnozların aşağıdakı növlərini fərqləndirirlər:

- ayrı-ayrı müəssisələrin inkişafının habelə ayrı-ayrı məhsulların proqnozları
 xaotik proqnoz
 orta müddətli
 təbii resurslardan iqtisadi istifadənin proqnozu
 uzunmüddətli proqnoz

117 Obyektlərin tədqiqi xarakterinə görə proqnozların aşağıdakı növlərini fərqləndirirlər:

- uzunmüddətli proqnoz
 normativ proqnoz
 struktur proqnozu
 əhalinin və əmək resurslarının təkrar istehsalının proqnozu
 ayrı-ayrı müəssisələrin inkişafının habelə ayrı-ayrı məhsulların proqnozları

118 Obyektlərin tədqiqi xarakterinə görə proqnozların aşağıdakı növlərini fərqləndirirlər:

- ayrı-ayrı müəssisələrin inkişafının habelə ayrı-ayrı məhsulların proqnozları
 normativ proqnoz
 struktur proqnozu
 əhalinin həyat səviyyəsinin proqnozu
 qısa müddətli proqnoz

119 Proqnozların dəqiqliyi məsələsini həll etməyə nə imkan verir:

- Proqnozların yoxlanması adekvatlığı, məntiqi cəhətdən ziddiyyətli olmaması
- Həqiqətin praktiki və məntiqi meyarları.
- Proqnoz nəticəsində alınan göstəricilərin müqayisəsi
- bütün cavablar düzdür
- Bütün səviyyələrdə proqnozlaşdırmanın təcrübəsi

120 Prospeksiya mərhələsində hansı əməliyyatlar həyata keçirilir:

- proqnozlaşdırılan obyektin modelinə korreksiya edilir
- Proqnozlaşdırma obyektində əvvəl əldə olunmuş informasiya dəqiqləşdirilir
- proqnoz obyektinə üzrə çatışmayan informasiya aşkara çıxarılır
- bütün cavablar düzdür
- yeni daxil olunmuş informasiya modelə yerləşdirilir

121 Hansı yanaşma obyektin tədqiqini digər proseslərlə qarşılıqlı asılılıqda baxmağı nəzərdə tutur

- tarixi
- alternativ
- adekvat
- kompleks
- məqsədyönlü

122 Proqnozlaşdırılmanın elmi cəhətdən əsaslandırılması prinsipi nədən ibarətdir?

- Bütün cavablar düzgündür
- Proqnozların tərtibində ölkə təcrübəsindən istifadədən
- Elmi vasitələrdən istifadə olunmasından
- Cəmiyyətin inkişafının iqtisadi və digər obyektiv qanunauyğunluqların nəzərə alınmasından
- Proqnozların tərtibində xarici təcrübədən istifadədən

123 Aşağıda göstərilənlərdən hansı proqnozların təsnifləşdirmə əlamətlərinə aid deyil?

- hamısı aiddir
- fəaliyyətinin ümumi prinsipi
- formallaşdırma səviyyəsi
- proqnozların alternativliyi
- proqnoz informasiyanın əldə edilməsi üsulu

124 Funksional əlamətinə görə proqnozlar aşağıdakı növlərə ayrılır: 1) axtarış 2) intuitiv 3) alternativ 4) normativ 5) fərdi

- 1,3
- 1,5
- 2,3,4
- 1,4
- 3,4,5

125 Proqnozların təsnifləşdirilməsi əlamətinə aid deyildir:

- obyektin xarakteri
- proqnozlaşdırma miqyası

- obyektin çox variantlığı
- hamısı aiddir
- proqnozlaşdırmanın vaxt üfui

126 Proqnozlaşdırmanın təsnifləşdirmə əlamətinə aid deyildir:

- funksional əlamət
- proqnozların zaman üfui
- proqnozlaşdırmanın miqyası
- hamısı aiddir
- obyektin xarakteri

127 Proqnozlaşdırmanın həqiqiliyi məsələsinin həllinə nə imkan verir?

- bütün cavablar düzdür.
- həqiqətin praktiki və məntiqi meyarları
- ekspertlərin rəyi
- Proqnozların yoxlanılması, onların adekvatlığı, məntiqi ziddiyətsizliyi
- həqiqətən məntiqi meyarı

128 Proqnozlaşdırmanın həqiqiliyi məsələsi həllinə nə imkan verir?

- cavablar düzdür
- həqiqətin praktiki məntiqi
- proqnozların eksperimental yoxlanılması
- proqnozların yoxlanılması, onların adekvatlığı, məntiqi ziddiyətsizliyi
- ekspertlərin rəyi

129 Prospeksiya mərhələsində hansı fəaliyyət həyata keçirilir?

- proqnozlaşdırmanın adekvat modeli seçilir
- pronoz modeli tərtib edilir
- proqnozlaşdırılan obekt haqqında əvvəl alınmış informasiyalar dəqiqləşdirilir.
- proqnozlaşdırılan obekt haqqında çatışmayan informasiyalar aşkarlaşdırılır, əvvəl alınmış informasiyalar dəqiqləşdirilir, proqnozlaşdırılan obektin modelində təshihlər edilir
- proqnoz obektinin modelində düzəlişlər edilir

130 Retrospeksiya mərhələsində hansı fəaliyyət həyata keçirilir?

- bütün cavablar düzdür
- proqnozlaşdırılan obektin strukturunun dəqiq formalaşdırılması
- retrospektiv informasiya mənbələrinin tərkibinin optimallaşdırılması
- proqnozlaşdırma üçün zəruri olan informasiyaların toplanması, işlənməsi və saxlanması
- proqnozlaşdırılan obektin xüsusiyyətləri tərkibinin dəqiq formalaşdırılması

131 Retrospeksiya mərhələsində hansı fəaliyyət həyata keçirilir?

- bütün cavablar düzdür
- proqnozlaşdırmanın adekvat metodunun seçilməsi
- proqnoz modelin tərtibi
- proqnozlaşdırma üçün zəruri olan informasiyaların toplanması, işlənməsi və saxlanması retrospektiv mənbələrinin tərkibinin optimallaşdırılması

- proqnoz obektin modelinə düzəlişlər verilməsi

132 Tədqiqat obektinin digər proses və hadisələrlə qarşılıqlı əlaqəsində hansı yanaşma nəzərdə tutulur?

- faktor(amil)
 alternativ
 çoxvariantlılıq
 komplekslik
 sistemlilik

133 Sosial inkişaf proqnozunu hansı təsnifləşdirici əlamət aşkar edir?

- bütün cavablar düzdür
 determinatlaşdırma dərəcəsi
 funksional əlamət
 tədqiqat obektinin xarakteri
 vaxt(müvəqqəti) üfüq

134 Sosial inkişaf proqnozunu hansı təsnifləşdirici əlamət aşkar edir?

- funksional əlamət
 informasiya təminatı dərəcəsi
 proqnozlaşdırma miqyası
 tədqiqat obyektin xarakteri
 vaxta qərə inkişaf xarakteri

135 Əhali və əmək resurslarının təkrar istehsalı proqnozunu hansı əlamət göstərir

- bütün cavablar düzdür
 determinatlaşma dərəcəsi
 funksional əlamət
 tədqiqat obyektin xarakteri
 müvəqqəti üfiq

136 Əhali və əmək resurslarının təkrar istehsalın hansı əlamət əks etdirir?

- funksional əlamət
 informasiya təminatı dərəcəsi
 proqnozlaşdırma miqyası
 tədqiqat obyektin xarakteri
 vaxta qərə inkişaf xarakteri

137 Əmək resurslarından istifadə proqnozunu hansı əlamət göstərir

- cavablar düzdür
 determinantlaşma dərəcəsi
 funksional əlamət
 tədqiqat obektinin xarakteri
 vaxt üfiqi

138 Əmək resurslarından istifadəni hansı əlamət əks etdirir

- funksional əlamət
- informasiya təminatı dərəcəsi
- proqnoz miqyası
- tədqiqat olunan obektin xarakteri
- vaxta qörə inkişaf xarakteri

139 Xarici iqtisadi əlaqələri hansı təsnifləşdirici əlamət müəyyən edir?

- cavablar düzdür
- determinatlaşma dərəcəsi
- funksional əlamət
- tədqiqat obyektinin xarakteri
- zaman üfqi

140 Xarici iqtisadi əlaqələri hansı təsnifləşdirici əlamət müəyyən edir?

- funksional əlamət
- informasiya təminatı dərəcəsi
- proqnoz miqyası
- tədqiqat obektinin xarakteri
- zamana qörə inkişaf xarakteri

141 İqtisadi proqnozlaşdırma nəyə əsaslanır

- müəyyənlik prinsipinin qeyri müəyyənlik prinsipinə əks qoyulması
- müəyyənlik prinsipinə
- sistemlilik prinsipinə
- müəyyənlik və qeyri müəyyənlik aspektlərinin vahidliyinə
- alternativlik prinsipinə

142 Proqnozun hansı növlərini, eyni zamanda, determinat və stoxastik formada yazmaq olar

- regional
- əməli
- sahə
- qarışıq
- ekoloji

143 Funksional əlamətə qörə hansı proqnozlar vardır 1)axtarış 2)Sahə 3)qarışıq 4)normativ 5)kompleks

- 1,3
- 1,4
- 2,3,4
- 1,5
- 3,4,5

144 Proqnozlaşdırmanın elmi əsaslandırma prinsipinə nə aiddir?

- Proqnozların formalaşmasında daxili təcrübənin nəaliyyətlərindən istifadə olunması
- elmi alətlərdən istifadə
- obektiv iqtisadi qanunların və səmiyyəimn inkişafının digər qanunların hərtərəfli tələblərinin nəzərə alınması

- proqnozlaşdırmanın aktiv xarakteri
- proqnozların formalaşmasında xarici təcrübə nəliyyətlərindən istifadə olunması

145 Proqnozların doğruluğu məsələsinin həllində əsas hesab edilir: 1)həqiqətin praktiki meyarı 2)həqiqətin məntiqi meyarı 3)proqnozların yoxlanılması,onların adekvatlığı və məntiqi ziddiyətsizliyi 4)proqnozlaşdırmanın bütün mərhələlərində təcrübə

- 1.4
- 3.0
- 1.2
- 1,2,3,4
- 3.4

146 Aşağıda göstərilənlərdən hansı proqnozların təsnifləşdirmə əlamətlərinə aid deyil?

- funksional əlamət
- obyektin xarakteri
- miqyas formalaşdırma səviyyəsi
- proqnozların sistemliliyi
- proqnoz informasiyanın əldə edilməsi üsulu

147 Obyektlərin tədqiqi xarakterinə görə proqnozların aşağıdakı növlərini fərqləndirirlər:

- ayrı-ayrı müəssisələrin inkişafının habelə ayrı-ayrı məhsulların proqnozları
- əhalinin həyat səviyyəsinin proqnozu
- normativ proqnoz
- xarici iqtisadi əlaqələrin proqnozu
- qısa müddətli proqnoz

148 Funksional əlamətinə görə proqnozlar aşağıdakı tiplərə bölünür:

- ayrı-ayrı müəssisələrin inkişafının habelə ayrı-ayrı məhsulların proqnozları
- əhalinin həyat səviyyəsinin proqnozu
- struktur proqnozu
- axtarış proqnozu
- qısa müddətli proqnoz

149 Funksional əlamətinə görə proqnozlar aşağıdakı tiplərə bölünür:

- qısa müddətli proqnoz
- xarici iqtisadi əlaqələrin proqnozu
- struktur proqnozu
- normativ proqnozu
- ayrı-ayrı müəssisələrin inkişafının habelə ayrı-ayrı məhsulların proqnozları

150 Funksional əlamətinə görə proqnozlar aşağıdakı tiplərə bölünür:

- xaotik proqnoz
- vaxtaşırı proqnoz
- diskret
- determinə olunmuş

tsiklik

151 Funksional əlamətinə görə proqnozlar aşağıdakı tiplərə bölünür:

- normativ
- tsiklik
- qeyri-dövrü
- stoxastik
- diskret

152 Funksional əlamətinə görə proqnozlar aşağıdakı tiplərə bölünür:

- normativ
- tsiklik
- qeyri-dövrü
- qarışıq
- diskret

153 Obyektlərin informasiya təminatı dərəcəsinə görə pronozlaşdırılmasını bölmək olar:

- normativ obyektlər
- qeyri-dövrü obyektlər
- diskret obyektlərə (fasiləli)
- kəmiyyət informasiyası ilə tam təmin olunmuş obyektlər
- tsiklik obyektlər

154 Obyektlərin informasiya təminatı dərəcəsinə görə pronozlaşdırılmasını bölmək olar:

- struktur obyektləri
- qeyri-dövrü obyektlər
- diskret obyektlərə (fasiləli)
- kəmiyyətə informasiya ilə natamam təmin olunmuş obyektlər
- tsiklik obyektlər

155 Obyektlərin informasiya təminatı dərəcəsinə görə pronozlaşdırılmasını bölmək olar:

- struktur obyektləri
- normativ obyektlər
- diskret obyektlərə (fasiləli)
- keyfiyyətli retrospektiv informasiyaya malik obyektlər
- qeyri-dövrü obyektlər

156 Obyektlərin informasiya təminatı dərəcəsinə görə pronozlaşdırılmasını bölmək olar:

- keyfiyyətli retrospektiv informasiyaya qəti malik olmayan obyektlər obyektlər
- qeyri-dövrü obyektlər
- normativ obyektlər
- diskret obyektlərə (fasiləli)
- struktur obyektləri

157 Operativ proqnozun vaxt müddəti

- 15 ildən 20 ilə qədər
- 1 ildən 5 ilə qədər
- 1 aydan 1 ilə qədər
- 1 aya qədər
- 5 ildən 15 ilə qədər

158 Qısamüddətli proqnoz müddəti

- 15 ildən 20 ilə qədər
- 1 ildən 5 ilə qədər
- 1 aya qədər
- 1 aydan 1 ilə qədər
- 5 ildən 15 ilə qədər

159 Orta müddətli proqnozun vaxt müddəti:

- 15 ildən 20 ilə qədər
- 1 aya qədər
- 1 aydan 1 ilə qədər
- 1 ildən 5 ilə qədər
- 5 ildən 15 ilə qədər

160 Uzunmüddətli proqnozun vaxt müddəti:

- 15 ildən 20 ilə qədər
- 1 aya qədər
- 1 aydan 1 ilə qədər
- 5 ildən 20 ilə qədər
- 1 ildən 5 ilə qədər

161 Daha uzun müddətli proqnozun vaxt müddəti:

- 15 ildən yuxarı
- 1 aya qədər
- 1 aydan 1 ilə qədər
- 20 ildən yuxarı
- 1 ildən 5 ilə qədər

162 Makroiqtisadi proqnozun predmetidir:

- sahəvi proqnostika
- ümumi nəzəriyyə səviyyəsində elmi uzaqgörmə
- tətbiqi elmi proqnostika fənni və onun tərkib hissəsi olan iqtisadi proqnostika
- Gələcəkdə iqtisadi obyektlərin mümkün fəaliyyətinin dərk edilməsi iqtisadi proqnozların işlənməsi üsulları və qanunauyğunluqlarının tədqiqi
- müəyyən məqsədlərin dəqiq qoyuluşu və tədqiq olunan hadisələrin konkret tərəflərinin görünməsi

163 Proqnozlaşmada iki aspekti fərqləndirirlər:

- makroiqtisadi
- sistemli və struktur

- tarixi və kompleks
- nəzəri dərketmə və idarəetmə
- sahəvi

164 İntuitiv metodlar aşağıdakı növlərə ayrılır:

- normativ
- adekvat
- alternativ
- fərdi və kollektiv
- tədqiqat

165 Ekstrapolyasiya metodlarına aiddir:

- bütün cavablar düzgün deyil
- eksponensial hamarlama metodu
- ən kiçik kvadratlar metodu
- bütün cavablar düzgündür
- sürüşkən orta kəmiyyətlər metodu

166 Modelləşdirmə metodlarına aiddir:

- bütün cavablar səhvdir
- şəbəkə modelləşdirməsi
- struktur modelləşdirmə
- bütün cavablar düzgündür
- matrisa modelləşdirilməsi

167 Dövlət səviyyəsində həyata keçirilən proqnozların əsas prinsiplərinə aid deyil:

- adekvatlıq
- sistemlilik
- variantlılıq
- rentabellik
- məqsədyönlülük

168 Dövlət səviyyəsində həyata keçirilən proqnozların əsas prinsipidir:

- rəqabət qabiliyyətlilik
- prioritetlik
- maliyyə resursu təminatı
- sistemlilik
- qənaətlilik

169 Neçə proqnoz növü var:

- 100.0
- 50.0
- 20.0
- 30.0
- 150 yuxarı

170 Hansılar proqnozlaşdırmanın intuitiv metodlarına aiddir:A) alternativ B) fərdi C) kollektiv

- C
 B
 A,B
 B,C
 A

171 Ekstrapolyasiya metodlarına aid deyil:

- bütün cavablar düzdür
 eksponensial hamaralama metodu
 ən kiçik kvadratlar metodu
 ekspertin rəyi
 sürüşkən orta kəmiyyətlər metodu

172 Proqnozlaşdırmanın hansı metodunun üstünlüyü ondan ibarətdədir ki, o, az informasiya həcmi şəraitində onu həyata keçirmək olar

- funksional məntiqi
 ssenarinin yazılması
 məntiqi təhlil
 ekspert qiymətləndirilməsi
 morfoloji təhlil

173 Proqnozlaşdırılmanın formallaşdırılmış metodlar qrupunda hansı qruplar birləşib?

- Normativ və balans metodları
 Ən kiçik kvadratlar və orta sürüşkən metodlar
 Ekstropolyasiya və modelləşmə
 Bütün cavablar düzgündür
 Reqressiv və korelyasiya

174 Proqnozlaşdırılan obyekt haqqında informasiya qıtlığı şəraitində proqnozlaşdırmanın hansı metodu daha uyğundur?

- Funksional-məntiqi təhlil
 sistemli təhlil
 tarixi məntiqi təhlil
 ekspert qiymətləndirilməsi
 morfoloji təhlil

175 Proqnozlaşdırma modelləri sisteminin mərhələlərini göstərin. 1. proqnoz obyektini üzrə ekspert rəyinin işlənməsi. 2. proqnozlaşdırma modelinin altsistemi və ayrı-ayrı modellərin yenidən baxılması 3. qarşılıqlı fəaliyyətli modellər sisteminin yaradılması. 4. ayrı-ayrı lokal sistem və metodikaların praktiki tətbiq gedişində onların dəqiqləşdirilməsi

- hamısı
 1,3,4
 1,2,3
 2,3,4

2.3

176 Proqnozlaşdırmanın əsas prinsipinə aiddir:

- Qənaətlilik
- üstünlük
- maliyyə resursları ilə təminatlılıq
- alternativlik
- Rəqabət qabiliyyətlilik

177 Proqnozlaşdırmanın intuitiv metoduna aiddir:

- ideyaların kollektiv generasiyası
- komissiya
- analitik
- hamısı
- ssenarinin yazılması

178 Fərdi ekspert qiymətləndirilməsinə aiddir: 1. intervyu metodu 2. analitik metod 3. ssenarinin qurulması 4. eksponensial hamaralama metod

- hamısı
- 2,3,4
- 1,3,4
- 1,2,3
- 1.3

179 Fərdi ekspert qiymətləndirilməsinə aiddir: 1) ideyaların psixi-intellektual generasiyası metodu 2) müşahidə metodu 3) analitik metod 4) sürüşkən orta metodu

- hamısı
- 1,2,4
- 2,3,4
- 1.2,3
- 2.3

180 Fərdi ekspert qiymətləndirməyə aid deyildir:

- ssenarinin qurulması metodu
- müsahibə
- analitik metod
- adaptiv hamaralama metodu
- psixi-intellektual generasiya metodu

181 Kollektiv ekspert qiymətləndirməyə aiddir: 1. komissiya metodu 2. ideyaların kollektiv generasiyası metodu 3. «Delfi» metodu 4. matris metodu 5. ssenarilərin qurulması metodu

- hamısı
- 1,2,3
- 1,2,3,5
- 1.2,3,4

- 2,3,4,5

182 Kollektiv ekspert qiymətləndirməyə aid deyildir:

- komissiya metodu
 analitik metod
 «Delfi» metodu
 matris metodu
 ideyaların kollektiv generasiyası

183 Ekstrapolyasiya metoduna aid deyildir:

- eksponensial hamaralama
 eksponensial hamaralama metodu
 ən kiçik kvadratlar metodu
 hamısı aid deyil
 sürüşkən orta

184 Ekstrapolyasiya metoduna aid deyil:

- adaptiv hamaralama
 amillər təhlili
 ən kiçik kvadratlar
 eksponensial hamaralama
 sürüşkən orta

185 Texniki iqtisadi proqnozlar:

- struktur və sistem proqnozları
 əhalinin həyat səviyyəsinin dinamikası məsələlərini, əhali tərəfindən məhsullar istehlakını, sosial infrastrukturunu, məşğulluğu və s. inkişafını göstərir.
 elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərini, fundamental və tətbiqi tədqiqatların inkişafını, ETT-nin nəticələrini nəzərdən keçirir
 iqtisadiyyatın və onun sahələrinin inkişaf perspektivinin, onun texniki-iqtisadi göstəricilərinin, istehsalın yerləşdirilməsinin, istehsalın maliyyələşdirilməsini, struktur irəliləyişləri və s.
 təbii resursların ehtiyatlarını xarakterizə edir

186 Proqnozlaşdırmanın intuitiv metodlarından hansı hallarda istifadə olunur?

- riyazi modelin işlənməsi mümkün olduqda
 proqnoz dövrü uzun müddətli olduqda
 proqnoz dövrü qısamüddətli olduqda
 proqnozlaşdırma obyektindən artıq mürəkkəb olduda, böyük sayda sınımların təsirinə nəzərə alınmaq mümkün olmadıqda
 kifayət qədər uzun müddətli dövrü əhatə edən retrospektiv statistik informasiya olduqda

187 Proqnozlaşdırmanın formallaşdırılmış metoduna aiddir:

- «Delfi» metodu
 «zəhni hücum» metodu
 analitik metod
 ekstrapolyasiya və modelləşdirmə

- matrisa metodu

188 Korrelyasiya-reqressiya təhlili məsələlərinə hansılar aid deyil?

- tənliyin parametrlərinin qiymətləndirilməsi
 dəyişənlər arasında kəmiyyət nisbətlərinin müəyyən edilməsi
 dəyişənlər arasında asılılıq formasının tədqiqi
 proqnozlaşdırılan göstəricinin optimal qiymətini müəyyən edilməsi
 reqressiya tənliyinin formasının müəyyən edilməsi

189 Proqnozların əsas parametrlərinə aid deyil:

- proqnozun dəqiqliyi
 proqnozun əhatə dairəsi
 proqnozun əsaslandırılması
 proqnozun qiymətləndirilməsi və rentabelliyyənin olmaması
 proqnozun vaxt müddəti

190 Proqnozlaşdırma zamanı aşağıdakı mərhələyə əməl olunmur:

- obyektin gələcək vəziyyətini müəyyən etmək
 obyektin inkişaf tarixinin öyrənilməsi
 obyektin seçilməsi
 obyektin rəqabət qabiliyyətini müəyyən etmək
 obyektin inkişaf istiqamətini müəyyən etmək

191 Ekspert metodlarına aid deyil:

- əqli hücum
 ssenarinin yazılışı
 delfi
 avtoreqresion
 intervyu

192 Aşağıda göstərilən metodlardan hansı kollektiv ekspert qiymətləndirmə metodlarına aiddir? A) komissiya metodu B) kollektiv ideyalar generasiyası metodu C) "Delfi" metodu D) matrisa metodu

- heç biri
 B,C
 A,B,D
 A,B,C,D
 A,C

193 Formallaşdırılmış metoduna aid deyil: Formalizə edilmiş metoduna aid deyil: A) ekstrapolyasiya B) modelləşdirmə C) "zehni hücum" metodu D) matrisa metodu E) "Delfi" metodu

- heç biri
 B,C,A,D
 A,B,D,E
 C,D,E
 C,E,A

194 Modelləşdirmə metodlarına aid deyil:

- bütün cavablar səhvdir
- şəbəkə modelləşdirməsi
- struktur modelləşdirmə
- interval modelləşdirmə
- matrisa modelləşdirilməsi

195 Proqnozların əsas parametrlərinə aiddir:1) proqnozun əsaslandırılması 2) proqnozun qiymətləndirilməsi və rentabelliyyənin olmaması 3) proqnozun əhatə dairəsi 4) proqnozun vaxt müddəti 5) proqnozun dəqiqliyi

- 1,2,3,5
- 1,2,3,4
- 1,3,4,5
- 2,3,4,5
- 1,2,4,5

196 Proqnozlaşdırma zamanı aşağıdakı mərhələlər həyata keçirilir: 1) obyektin seçilməsi 2) obyektin keçmiş tarixinin öyrənilməsi 3) obyektin gələcək inkişaf istiqamətini müəyyən etmək 4) obyektin rəqabət qabiliyyətini müəyyən etmək 5) obyektin gələcək vəziyyətini müəyyən etmək

- 2,3,4,5
- 1,2,3,4
- 1,3,4,5
- 1,2,3,5
- 1,2,4,5

197 Trend modelinin əmsalının tapılmasında hansı metod onun verilən nöqtələrdən uzaqlaşdırılmasını minimumlaşdırmağa imkan verir.

- ssenarinin yazılması
- statistik
- riyazi
- ən kiçik kvadratlar
- morfoloji təhlil

198 Qeyd olunan metodlardan hansılar kollektiv ekspert qiymətləndirilməsi metoduna aiddir?

- Bütün cavablar düzgündür
- "Ssenarinin yazılma" metodu
- "İntervyu" metodu
- "Delfi" metodu
- "Analitik" metod

199 Aşağıda qeyd olunan metodlardan hansılar proqnozlaşdırmanın formalaşdırılmış metoduna aiddir?

- Bütün cavablar düzgündür
- Komissiya metodu
- İntervyu metodu
- Normativ metod
- Fərdi ekspert qiymətləndirilməsi

200 Tam qeyri müəyyənlik şəraitində

- Tam qeyri müəyyənlik şəraitində
- Proqnozun nəticəsini müəyyən edən amillərin təsiri aydın olduğu halda
- Rəsmi qərarların qəbulu zamanı
- Proqnozlaşdırılan obyektin mürəkkəbliyi üzündən bütün amilləri nəzərə almaq mümkün olmadıqda
- Proqnozlaşdırılan obyekt asanlıqla müəyyənləşdirildiyi halda

201 Qeyd olunanlardan hansı proqnozlaşdırmanın analogiya metoduna əsaslanır?

- düzgün cavab yoxdur
- Ekstropolyasiya metodu
- Normativ metod
- Modelləşdirmə metodu
- Ən kiçik kvadratlar metodu

202 Hansı halda proqnozlaşdırmanın intuitiv metodun tətbiqi daha məqsədəuyğun hesab edilir:

- Bütün hallarda
- proqnoz nəticələrini müəyyən edilməsinə təsir edən amillərin əvvəlcədən göründüyü halda
- tam müəyyənlik halında
- proqnozlaşdırılan obyektin mürəkkəbliyindən asılı olaraq çoxlu amillərin təsirinin nəzərə alınmasının mümkün olmadığı halda
- obyekt haqqında tam informasiyanın olduğu halda

203 Analogiya prinsipinə əsaslanan proqnoz metodunu göstərin:

- Ekonometrik metod
- Ekstropolyasiya
- sürüşkən orta metodu
- modelləşdirmə metodu
- Ən kiçik kvadrat metodu

204 Nöqtənin ilkin sırasından, trend modelinin kənarlaşmasını minimumlaşdırmaq üçün hansı modeldən istifadə olunur:

- Morfoloji təhlil
- sistemli təhlil
- sürüşkən orta
- ən kiçik kvadratlar
- «Delfi» metodu

205 Proqnozlaşdırmanın normativ metodunun tərtibi üçün əsas sayılır:

- Normativlər
- Proqnoz göstəricilərin hesablanması
- norma
- analogiyanın tətbiqi
- Düzəldilmiş normalar

206 Korelyasiya-reqressiya təhlilin vəzifəsinə aiddir: 1. proqnozlaşdırılan göstəricinin mahiyyətinin

optimallığının müəyyən edilməsi 2. dəyişənlər arasında əlaqə forması tədqiq edilməsi. 3. dəyişənlər arasında kəmiyyət nisbətlərinin müəyyənləşdirilməsi 4. reqresiya bərabərliyinin formasının müəyyənləşdirilməsi 5. bərabərliklərin parametrlərinin qiymətləndirilməsi

- 3,4,5
- 1,2,3
- 2,3,4
- 2,3,4,5
- 1,2,4,5

207 Ekspert metoduna aid deyildir

- zehni hücum
- ssenarinin yazılması
- analitik
- faktoqrafik
- intervyu

208 Aşağıdakılardan hansı ekspert metoduna aid deyildir:

- zehni hücum
- komissiya metodu
- delfi
- hamısı aiddir
- intervyu

209 Proqnozlaşdırmanın ekspert metoduna aid deyil:

- ideyaların kollektiv generasiyası
- ssenarinin yazılması
- komissiya
- ekstropolyasiya
- müsahibə

210 Proqnozlaşdırmanın formalaşdırılması metoduna aid deyildir:

- orta sürüşkən
- modelləşdirmə
- ekstropolyasiya
- matris metodu
- ən kiçik kvadratlar

211 Proqnozlaşdırmanın formalaşdırılmış metoduna aid deyil

- sürüşkən orta metodu
- modelləşdirmə
- ekstropolyasiya
- ssenarinin qurulması
- ekstroporsional hamaralama

212 Modelləşdirmə metoduna aid deyil

- hamısı aid deyildir
- struktur
- şəbəkə
- trend ekstrapolyasiyası
- matris modeli

213 Modelləşdirmə metoduna aid deyildir:

- şəbəkə
- struktur
- immitasiya
- ən kiçik kvadratlar
- matris

214 Trend modelinin əmsallarının tapılmasında hansı metoddan istifadə edilir?

- ən böyük kvadratlar
- eksponensial hamarlama
- statistik
- ən kiçik kvadratlar
- morfoloji təhlil

215 Proqnozlaşdırmanın formallaşdırma metodlarına aiddir:

- "Delfi" metodu
- "zehni hücum" metodu
- analitik metod
- ekstrapolyasiya
- matrisa metodu

216 Miqyasına görə proqnozlaşdırmanın növləri:

- bütün javablar düzdür
- normativ proqnoz
- operativ proqnoz
- struktur (sahələrarası və regionlararası) proqnoz
- makroiqtisadi proqnoz

217 Miqyasına görə proqnozlaşdırmanın növləri:

- bütün javablar düzdür
- normativ proqnoz
- operativ proqnoz
- xalq təsərrüfatı kompleksinin proqnozları
- makroiqtisadi proqnoz

218 Miqyasına görə proqnozlaşdırmanın növləri:

- bütün javablar düzdür
- axtarış proqnozu
- operativ proqnoz

- ayrı-ayrı məhsul və müəssisələri inkişafının proqnozu
- makroiqtisadi proqnoz

219 Zamana və izləməyə görə proqnozlar bölünür:

- bütün cavablar düzdür.
- normativ proqnoz
- struktur (sahələrarası və regionlar arasında)proqnoz
- operativ
- normativ proqnoz

220 Zamana və izləməyə görə proqnozlar bölünür:

- qısamüddətli
- ayrı-ayrı müəssisələrin və istehsalatların inkişafı proqnozları
- normativ proqnoz
- struktur (sahələrarası və regionlar arasında)proqnoz
- bütün cavablar düzdür.

221 Zamana və izləməyə görə proqnozlar bölünür:

- bütün cavablar düzdür.
- normativ proqnoz
- struktur (sahələrarası və regionlar arasında)proqnoz
- ortamüddətli
- ayrı-ayrı müəssisələrin və istehsalatların inkişafı proqnozları

222 Zamana və izləməyə görə proqnozlar bölünür:

- bütün cavablar düzdür.
- normativproqnoz
- a) struktur (sahələrarası və regionlar arasında)proqnoz
- uzunmüddətli
- ayrı-ayrı müəssisələrin və istehsalatların inkişafı proqnozları

223 Aşağıda göstərilənlərdən hansı metod fərdi qiymətləndirmə metodlarına aid deyildir?

- hansı aid deyil
- analitik metod
- müsahibə metodu
- hamısı aiddir
- ssenarilərin yazılması metodu

224 Aşağıda göstərilən metodlardan hansı kollektiv ekspert qiymətləndirmə metodlarına aid deyil?

- matrisa metodu
- kollektiv ideyalar generasiyası metodu
- komissiya metodu
- hamısı aiddir
- "Delfi" metodu

225 Aşağıda göstərilənlərdən “Delfi” metodunun xarakterik xüsusiyyətlərinə aid deyil?

- bütün cavablar düzgündür
- keçmiş sorğu turunun nəticələrinin istifadə edilməsi
- ekspertlərin anonimliyi
- ayrı-ayrı ekspertlərin rəylərinin razılaşdırılmış qrup rəyinə gətirilməsi
- qrup cavabının statistik xarakteristikası

226 Aşağıda göstərilənlərdən “zehni hücum” metodunun reallaşdırılması mərhələlərinə hansı aid deyil?

- kritik qeydlərin siyasının tərtib edilməsi və qiymətləndirilməsi
- ideyaların qenqrasiyası
- “Zehni hücum” iştirakçılarının problemlər və qeydlərinin tərtib edilməsi
- “məqsədlər həcərəsinin” qurulması
- ideyaların sistemləşdirilməsi

227 Proqnoz ssenariyaların qurulmasında daha geniş istifadə edilən təhlil aləti hansıdır?

- bütün cavablar səhvdir
- problem situasiyasının yaranma səbəblərinin təhlili
- qrup cavabının statistik təhlili
- “məqsədlər həcərəsinin” qurulması
- keçmiş sorğu turunun nəticələrinin istifadə edilməsi

228 Aşağıda qeyd olunanlardan proqnozlaşdırma modellər sisteminin işlənməsi mərhələlərinə aid deyil?

- hamısı modellər sisteminin işlənməsi mərhələlərinə aiddir
- qarşılıqlı əlaqəli modellər sisteminin yaradılması
- ayrı-ayrı proqnozlaşdırma modellərin və modellər alt sistemlərinin işlənməsi
- proqnozlaşdırma modellərinin parametrlərinin qiymətləndirilməsi
- ayrı-ayrı lokal sistem və metodikaların praktiki istifadə olunması prosesində dəqiqləşdirilməsi və inkişaf etdirilməsi

229 Proqnozların hansı metodları var; a) faktoqrafik, b) ekspert, c) verifikasiya (dəqiqliyin yoxlanılması)

- a; c
- b; c
- a; b; c
- a; b
- a

230 Aşağıda göstərilənlərdən hansı metod fərdi qiymətləndirmə metodudur? A) müsahibə metodu B) analitik metod C) ssenariyaların yazılması metodu

- heç biri
- B,C
- A,B
- A,B,C
- A,C

231 Düzgün ifadəni göstərin:

- Bütün cavablar düzgündür
- Proqnozlaşdırmanın müddəti nə qədər azdırsa, dəqiqliyi bir o qədər azdır
- Proqnozlaşdırmanın müddəti nə qədər çoxdursa, bir o qədər dəqiqdir
- Proqnozlaşdırmanın müddəti nə qədər uzundursa, dəqiqliyi bir o qədər azdır
- Proqnozlaşdırılmanın dəqiqliyi müddətdən asılı deyil

232 Proqnozun tərtibini tədqiq edərkən obyektin inkişaf meyllərini üzə çıxarmaq üçün hansı ekspert metodlarından istifadə etmək olar?

- Komissiya metodu
- “Analitik” metod
- “Ssenarinin yazılma” metodu
- “İntervyu” metodu
- “Məqsədlər ağacı” metodu

233 Elə ekspert qiymətləndirilməsi metodunu göstərin ki, o müzakirə gedşində bu və ya digər problemin həllinə hər kəs münasibətini bildirir:

- Komissiya metodu
- “İntervyu” metodu
- “Məqsədlər ağacı” metodu
- “Delfi” metodu
- “İdeyaların kollektiv müəyyənləşdirilməsi” metodu

234 «Proqnozun aparılması tədqiqat obyektinin perspektiv inkişaf təmayülünün aşkar edilməsi məqsədi ilə sualların tərtibi» üçün hansı proqnoz metodu yararır:

- elektropolyasiya metodu
- ssenarinin yazılması
- analitik metod
- müşahidə metodu
- «məqsəd ağacı» metodu

235 Bu və ya digər problem haqqında bir neçə ekspertin söylədikləri fikirləri nəzərə almaqla müşavirələrin təşkil edilməsi» üçün intuitiv metodun hansı tipii yararlıdır:

- komissiya metodu
- ssenarinin qurulması
- analitik metod
- «ideyaların kollektiv generasiyası metodu

236 Aşağıda göstərilənlərdən hansı metod fərdi qiymətləndirmə metodlarına aid deyildir?

- hamısı aid deyil
- analitik metod
- müsahibə metodu
- zehni hücum
- ssenarilərin yazılması metodu

237 Aşağıda göstərilən metodlardan hansı kollektiv ekspert qiymətləndirmə metodlarına aid deyil?

- komissiya metodu
- zehni hücum metodu
- matrisa metodu
- analitik metod
- "Delfi" metodu

238 Proqnozlaşmanın miqyas əlaməti:

- bütün javablar düzdür
- mürəkkəb iqtisadi sistemlərdə proseslərin mümkün ola bilən qanunauyğunluqların kəmiyyət və keyfiyyət baxımından tədqiqi
- tədqiq olunan hadisənin səbəbləri
- obyektin xarakteri
- tədqiq olunan obyektin strukturunu təhlil etmək və onun səbəblərini müəyyənləşdirmək

239 Proqnozlaşmanın miqyas əlaməti:

- tədqiq olunan obyektin strukturunu təhlil etmək və onun səbəblərini müəyyənləşdirmək
- proqnozun miqyası
- proqnozlaşdırılan obyektlərin determinə (müəyyənləşdirilməsi) dərəcəsi
- bütün javablar düzdür
- mürəkkəb iqtisadi sistemlərdə proseslərin mümkün ola bilən qanunauyğunluqların kəmiyyət və keyfiyyət baxımından tədqiqi

240 Proqnozlaşmanın miqyas əlaməti:

- bütün javablar düzdür
- proqnozun miqyası
- tədqiq olunan hadisənin səbəbləri
- vaxt etibarilə proqnozlaşdırılan obyektin inkişaf xarakteri
- mürəkkəb iqtisadi sistemlərdə proseslərin mümkün ola bilən qanunauyğunluqların kəmiyyət və keyfiyyət baxımından tədqiqi

241 Proqnozlaşmanın miqyas əlaməti:

- tədqiq olunan obyektin strukturunu təhlil etmək və onun səbəblərini müəyyənləşdirmək
- proqnozun miqyası
- tədqiq olunan hadisənin səbəbləri
- bütün javablar düzdür
- proqnozlaşdırılan obyektin informasiya təminatı dərəcəsi

242 Miqyasına görə proqnozlaşdırmanın növləri:

- bütün javablar düzdür
- makroiqtisadi proqnoz
- operativ proqnoz
- axtarış proqnozu
- normativ proqnoz

243 Trend ekonomik model nədir?

- matrisa modeli

- xətti model
- bir neçə amil daxil olan modellər
- zamanın amil kimi götürüldüyü modellər
- qeyri-xətti model

244 İqtisadi artımın proqnozlaşdırmasında istehsal funksiyası formasında istifadəsi ənənəvi daha uyğun hesab edilən model hansıdır?

- beş faktorlu istehsal funksiyası
- üç faktorlu istehsal funksiyası
- bir faktorlu istehsal funksiyası
- iki faktorlu istehsal funksiyası
- dörd faktorlu istehsal funksiyası

245 Proqnozlaşdırmanın makroiqtisadi modellər sistemində hansı aspektlər tədqiq olunmur A) faktor aspekti B) laq aspekti C) struktur aspekti D) potensial aspekti

- A,C,D,B
- A,B,
- C,D,B
- D
- B,C,

246 İqtisadiyyatın strukturu modelində hansı kompleks nəzərdən keçirilmir?

- istehsalat infrastrukturu
- investisiya
- yanacaq-energetika
- hərbi-sənaye
- aqrar-sənaye

247 Sadə iqtisadi-riyazi modellər vasitəsilə 1500 ədəddən ibarət və hər məhsula material sərfi 11 kq olduğu halda, ümumi materiala tələbi müəyyənləşdirin

- Materiallara tələbat məhsulların kəmiyyətindən asılı deyil
- 16,500 kq
- 136,36 kq
- 16500 kq
- 0,0073 kq

248 Trend ekonometrik modelə aiddir:

- struktur sodel
- balans modeli
- istehsal funksiyası modeli
- vaxt amili kimi baxılan model
- qeyri xətti model

249 Proqnozlaşdırmanın amil modelinə uyğun gəlir

- cavablar düzdür

- modelləşdirmənin formal fəndlərindən istifadə olunan model
- vaxt amili kimi baxılan model
- amil-göstəricilərin təsirinə məruz qalan proqnozlaşdırma modeli
- optimal həllə imkan verən model

250 İqtisadi artımın proqnozlaşdırılması üçün istehsal funksiyası kimi hansı model mütabiqdir:

- balans
- immitasiya
- optimal
- iki amilli istehsal funksiyası modeli
- dördamilli model

251 Proqnozlaşdırmanın makroiqtisadi modelində tədqiq edilmir: A) amillər aspekti B) struktur aspekti C) laq aspekti D) potensial aspekt E) ərazi aspekti

- BE
- ABE
- CDB
- DE
- BC

252 Xalq təsərrüfatının struktur modelində baxılmayan kompleks

- istehsal infrastrukturu
- investisiya
- yanacaq-enerji
- hərbi-sənaye
- aqrar sənaye

253 Sadə iqtisadi riyazi model əsasında materiala olan tələbatı hesablamalı: 1 məhsulə xərc norması 15 kq, istehsal olunması məhsul 12500 ədəd

- Materiala tələbat məhsulun sayından asılı deyildir
- 165,0 ton
- 207,5 ton
- 187,5 ton
- 83.3 ton

254 Xalq təsərrüfatı strukturu modelində hansı kompleks nəzərdən keçirilmir?

- istehsalat infrastrukturu
- investisiya
- yanacaq-energetika
- hamısı nəzərdən keçirilir
- aqrar-sənaye

255 İqtisadi artım proqnozları modellərindən daha çox istifadə olunan hansıdır?

- faktor
- balans

- optimallaşdırılma
- struktur
- matrisa

256 İqtisadi artım proqnozları modellərindən daha çox istifadə olunan hansıdır?

- imitasiya
- optimallaşdırılma
- struktur
- amil
- balans

257 Xalq təsərrüfatı strukturunda hansı kompleksə baxılır:

- istehsal infrastruktur
- investisiya
- yanacaq-enerji
- hamısına baxılır
- aqrar-sənaye

258 İqtisadi artım modelinin ən çox yayılmış formalarını göstərin:

- immitasiya
- optimal
- normativ
- amillər
- balans

259 İqtisadi artımın proqnozlaşdırılması modelindən daha çox yayılanı hansıdır?

- normativ
- balans
- ərazi
- amil
- struktur

260 İqtisadi nəticələrin göstəriciləri hansıdır?

- Mühüm əmtələrin istehsalı.
- İstehsal olan əmtələrin keyfiyyəti
- İstehsal olan əmtəə və xidmətlərin həcmi və struktur
- Bütün cavablar düzdür.
- ÜDM, UMM

261 Qeyd olunan variantlardan milli iqtisadiyyatın ümumi nəticəsini xarakterizə edəni seçin

- Bütün cavablar düzgündür
- Əmək məhsuldarlığı
- Müəssisənin ümumi gəliri
- ÜDM
- Mənfəət

262 Milli təsərrüfatın iqtisadi nəticələrinin ümumiləşdirilmiş göstəricisi hansıdır:

- Dövlət büdcəsi
- İstehsalın enerji tutumu
- regionun ümumi məhsulu
- ümumi milli məhsul
- İxracın həcmi

263 İqtisadi nəticə göstəricisi kimi çıxış etmir:

- İstehsalı mühüm hesab edilən ayrı-ayrı növ məhsulların fiziki həcmi
- hamısı çıxış edir
- əmtəə və xidmətlərin həcm və strukturu
- əmtəə və xidmətlərin texniki səviyyəsi və keyfiyyəti
- ÜDM və ÜMM, MG

264 Zamana və izləməyə görə proqnozlar bölünür:

- e) bütün cavablar düzdür.
- struktur (sahələrarası və regionlar arasını)proqnoz
- normativ proqnoz
- daha uzunmüddətli
- d) ayrı-ayrı müəssisələrin və istehsalatların inkişafı proqnozları

265 Tədqiq olunan obyektlərin xarakterinə görə proqnozlar fərqləndirilir.

- bütün cavablar düzdür.
- struktur (sahələrarası və regionlar arasını)proqnoz
- normativ proqnoz
- istehsal münasibətlərinin inkişafı
- ayrı-ayrı müəssisələrin və istehsalatların inkişafı proqnozları

266 Tədqiq olunan obyektlərin xarakterinə görə proqnozlar fərqləndirilir.

- ETT-nin inkişafı və onun nəticələri
- istehsal münasibətlərinin inkişafı
- normativ proqnoz
- bütün cavablar düzdür.
- struktur (sahələrarası və regionlar arasını)proqnoz

267 Tədqiq olunan obyektlərin xarakterinə görə proqnozlar fərqləndirilir

- bütün cavablar düzdür.
- istehsal münasibətlərinin inkişafı
- normativ proqnoz
- milli iqtisadiyyatın dinamikasının proqnozu
- ayrı-ayrı müəssisələrin və istehsalatların inkişafı proqnozları

268 Tədqiq olunan obyektlərin xarakterinə görə proqnozlar fərqləndirilir

- normativ proqnoz

- bütün cavablar düzdür
- ayrı-ayrı müəssisələrin və istehsalatların inkişafı proqnozları
- milli iqtisadiyyatın dinamikasının proqnozu
- əsas fondların təkrar istehsalı və əsaslı vəsait qoyuluşunun proqnozu

269 Tədqiq olunan obyektlərin xarakterinə görə proqnozlar fərqləndirilir

- bütün cavablar düzdür
- milli iqtisadiyyatın dinamikasının proqnozu
- normativ proqnoz
- təbii resurslardan iqtisadi istifadənin proqnozu
- ayrı-ayrı müəssisələrin və istehsalatların inkişafı proqnozları

270 Tədqiq olunan obyektlərin xarakterinə görə proqnozlar fərqləndirilir

- bütün cavablar düzdür
- milli iqtisadiyyatın dinamikasının proqnozu
- normativ proqnoz
- əhalinin təkrar istehsalının proqnozu
- ayrı-ayrı müəssisələrin və istehsalatların inkişafı proqnozları

271 Tədqiq olunan obyektlərin xarakterinə görə proqnozlar fərqləndirilir

- bütün cavablar düzdür
- milli iqtisadiyyatın dinamikasının proqnozu
- normativ proqnoz
- ölkə əhalisinin həyat səviyyəsinin proqnozu
- ayrı-ayrı müəssisələrin və istehsalatların inkişafı proqnozları

272 Tədqiq olunan obyektlərin xarakterinə görə proqnozlar fərqləndirilir

- bütün cavablar düzdür
- milli iqtisadiyyatın dinamikasının proqnozu
- normativ proqnoz
- xarici iqtisadi əlaqələrin proqnozu
- ayrı-ayrı müəssisələrin və istehsalatların inkişafı proqnozları

273 Hansı ekonometrik modellər məlumdur? 1. faktor 2. optimallaşdırma 3. struktur 4. qarışıq 5. imitasiya

- 2,4,5
- 1,2,3
- 1,2,4
- 1,3,4
- 2,3,4

274 Aşağıda göstərilənlərdən proqnozlaşdırmanın faktor modellərinin tərifinə hansı uyğundur?

- bütün cavablar səhvdir
- faktorların balans tənliklərini əhatə edən modellər
- proqnozlaşdırma prosesinin rekrospektiv təhlili əsasında qurulmuş model
- proqnozlaşdırılan göstəricinin təsir edən amillərdən asılılığını əks etdirən modellər

- optimal həlləri müəyyən edən modellər

275 Aşağıda verilən müddəalardan hansı səhvdir?

- sahələrarası balansın daha geniş istifadə olunan modeli- matrisa modeli
- sahələrarası balansda son istehlakın verilmiş səviyyəsinə görə məhsulun balanslaşdırılmış istehsalı və bölgüsü hesablanır
- sahələrarası balans-xalq təsərrüfatında natural və dəyər əlaqələrini əksətdirən modeldir
- bütün cavablar düzgündür
- sahələrarası balans modelində bir qrup sahələrin verilmiş istehsal həcmi və digər sahələrin verilmiş son istehlakı əsasında məhsulun istehsalı və istehlakı balansı tam həcmdə hesablanır

276 Proqnozlaşdırmanın makroiqtisadi modellər sistemində hansı aspektlər tədqiq olunur

- optimallaşdırma prinsipi əsasında faktor, laq, struktur aspektlərinin sintezi
- laq aspekti
- faktor aspekti
- hamısı
- struktur aspekti

277 Aşağıda göstərilənlər hansı xüsusiyyətlərə görə sahələrarası modellər fərqlənirlər?

- ölçü vahidlərinə görə (natural, dəyər və natural-dəyər)
- sahə strukturunun təsvirinin detallaşdırılması səviyyəsinə görə (yerləşdirilmiş və dezaqriqasiya edilmiş)
- xüsusiyyətlərinə görə (deskriptiv və optimallaşdırma)
- bütün göstərilən xüsusiyyətlərə görə
- zaman faktorunun nəzərə alınması üsuluna görə (statik və dinamik)

278 Ekonometrik modellərə hansı aid deyil? 1. faktor 2. optimallaşdırma 3. struktur 4. qarışıq 5. imitasiya

- 2,3,4
- 2,5
- 1,2,4
- 1,3
- 1,2,3

279 Proqnozlaşdırılmanın hansı iqtisadi modeli göstəricinin səviyyəsinə təsir edən iqtisadi göstəriciləri xarakterizə edir?

- Bütün cavablar düzgündür
- Statistik riyazi iqtisadi model
- Struktur modeli
- Amillər üzrə model
- Dinamik iqtisadi model

280 Ekonometrik modelə aiddir: 1) amilli 2) optimal 3) struktur 4) kombinləşmiş 5) immitasiyalı

- 38444.0
- 1,2,3
- 1,2,4
- 1,3,4
- 2,3,4

281 Düzgün cavabı tapın:

- sahələrarası balansın ən çox yayılmış matris formasıdır
- sahələrarası balans son məhsul səviyyəsinə görə məhsul istehsalı və bölgüsünün balanslaşdırır
- sahələrarası balans xalq təsərrüfatında cinsi və dəyər göstəricilərini əks etdirən model
- cavablar düzdür
- sahələrarası balansda bir sahə üzrə verilmiş istehsalın həcminə, digər sahə üzrə verilmiş son istehlakın həcminə görə tam həcmdə istehsal və istehlak balansı hesablanır

282 Proqnozlaşdırmanın makroiqtisadi model sistemində hansı istiqamət tədqiq edilmir:

- hamısı tədqiq edilmir
- amillərin sintezi
- struktur aspekti
- dəyər aspekti
- amillər aspekti

283 Fərqləndirmə xüsusiyyətinə görə sahələrarası balanslar olurlar:

- dinamik
- iriləşdirilmiş
- optimal
- cavablar düzdür
- statik

284 Ekonometrik modelə aid deyildir: 1. amil 2. optimal 3. struktur 4. kombinəşdirilmiş 5. immitasiya

- 2,3,4
- 1,3
- 1,2,4
- 2,5
- 1,2,3

285 Proqnozlaşdırmanın hansı modeli bu və ya digər göstəricinin səviyyə və dinamikasının ona təsir edən iqtisadi göstəricisinin səviyyə və dinamikasından asılılığı əks etdirir:

- bütün cavablar düzdür
- sahələrarası model
- struktur modeli
- amil modeli
- kombinə olunmuş model

286 Dinamik iqtisadi riyazi modeldə hansı məhdudiyyətlər tətbiq olunur:

- Bütün cavablar düzdür
- bərabərliklərin sayına
- amillərin sayına
- vaxt kəsiyinin bir neçəsinə
- vaxt kəsiyinin müəyyən edilməsinə

287 Statik iqtisadi-riyazi modeldə hansı məhdudiyyətlər tətbiq olunur:

- Cavablar düzdür
- meyarların sayına
- parametrlərin sayına
- müəyyən vaxt kəsiyinə
- Vaxt kəsiyinin bir neçəsinə

288 Müəyyən vaxt kəsiyi üçün məhdudiyyətlər qoyulduğu halda iqtisadi-riyazi model neçə ola bilər?

- Amil
- korelyasion
- regression
- statik
- Dinamik

289 bir neçə vaxt kəsiyi üçün məhdudiyyətlər qoyulduğu halda iqtisadi-riyazi model necə ola bilər?

- Normativ
- ekstropolyasiya
- balans modeli
- dinamik
- statik

290 İqtisadi proqnozlaşdırmanın kompleks modeli özündə nəyi əks etdirir?

- Bütün cavablar düzdür
- geniş dinamik və iriləşdirilmiş statistik model
- iriləşdirilmiş natural-dəyər modeli
- iriləşdirilmiş dinamik və geniş natural dəyər modeli
- geniş dinamik model

291 Laq nədir?

- gecikmə: iki qarşılıqlı əlaqədə olan iqtisadi hadisə arasında vaxt intervalı
- Gecikmə: dövlətin sərbətsizlişindən irəli gələrək qəbul edilmiş həll
- İki hadisəni ayıran müvəqqəti interval
- Gecikmə: bazar mexanizminin daxili quruluşundan yaranır
- Hadisələrin müəyyən ardıcılığı

292 İctimai istehsalın səmərəliliyi problemi hansı tərkiblərdə baxılır:

- bütün cavablar düzdür
- məqsədli və məqsədsiz
- Bütçə və kommərsiya
- Məqsədli və resurs
- səmərəli və səmərəsiz

293 Ölkənin iqtisadi potensialından səmərəli istifadənin mahiyyətindən ibarətdir:

- Bütün cavablar düzdür.
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinin yolları tələbinin müəyyənləşdirilməsi
- Cəmiyyətin məhdud resurslarla artan tələbatını səmərəli yollarının müəyyənləşdirilməsi:

- Məhdud resurslar şəraitində durmadan artan tələbatın daha yaxşı ödənilməsi imkanlarının müəyyənləşdirilməsi
- ölkə əhalisinin məşğulluğunun təmin edilməsinin yol və vasitələrinin müəyyənləşdirilməsi

294 Verilən halda iqtisadi potensial anlayışı özünü nədə qöstərir

- bütün cavablar düzdür
- Əhalinin həyatının iqtisadi səmərəliliyi
- Əhalinin istehlak potensialı
- Əhalinin əmək potensialı
- Əhalinin həyat fondu

295 Qeyd olunan variantlardan hansı sosial iqtisadi proqnozun əsasını təşkil edir?

- Sənayenin inkişafı
- İqtisadiyyatın strukturunun təkmilləşdirilməsi
- Əmək bazarının səmərəliliyi
- Milli təsərrüfatın iqtisadi potensialı
- İş yerinin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması

296 İqtisadi sosial proqnozlaşdırmanın əsasını təşkil edir:

- Sənaye istehsalı
- İqtisadiyyatın strukturu
- iqtisadiyyatın real sektoru
- milli təsərrüfatın iqtisadi potensialı
- Əhalinin sosial müdafiəsi

297 İqtisadi potensialdan məqsədli effektiv istifadənin göstəricisi hansıdır?

- bütün cavablar düzdür
- fondtutumu
- enerjitutumu
- əhalinin hər nəfərinə ÜDM
- fondverimi

298 İqtisadi potensial resursundan effektiv istifadə göstəricisi hansıdır?

- Bütün cavablar düzdür
- Bir nəfərə MG
- bir nəfərə ÜDM
- əmək məhsuldarlığı
- Bir nəfərə düşən maddi dəyərlərin həcmi

299 İctimai istehsalın effektivliyi probleminə hansı istiqamətdən yanaşılır?

- Cavablar düzdür
- Dövlət və regional
- ərazi və sahə
- məqsədli və resurs
- Real və potensial

300 Ölkənin iqtisadi potensialı özünə nələr daxil edir?

- ölkənin iqtisadi resursları və nəticələri
- qarşılıqlı potensiallar kompleksi: elmi-texniki potensial, aqrar-sənaye potensialı, investisiya və sosial inkişaf
- Ölkənin, onun ayrı-ayrı sahələrinin məcmu iqtisadi qabiliyyəti, əhalinin tələbatını ödəmək, ictimai tələbatı ödəmək, istehsalın ödəmək, istehsalın və istehlakın inkişafının təmini
- bütün cavablar düzdür.
- iqtisadiyyatın ümumi inkişaf xarakteristikası

301 Təqdim olunan variantlardan, iqtisadi potensialdan məqsədyönlü səmərəli istifadəni əks etdirən göstəricini tapın:

- Bütün cavablar düzdür
- əmək məhsuldarlığı
- Müəssisənin ümumi qəliri
- Adam başına düşən ÜDM
- fond verimi

302 Təqdim olunan variantlardan iqtisadi potensialdan istifadənin resurs səmərəliliyini əks etdirən göstəricisini tapın

- bütün cavablar düzdür
- adambaşına düşən MQ
- adambaşına düşən ÜDM
- Əmək məhsuldarlığı
- adambaşına üyğülən maddi nemətlərin həcmi

303 İctimai istehsalın resurs səmərəliliyi nəyi əks etdirir?

- məhdud resurslardan istifadənin səmərəliliyi
- istehsal amillərinin səmərəli kombinasiyası
- İctimai istehsalın səmərəli təşkilini
- bütün cavablar düzdür.
- tətbiq olunan resursların səmərəliliyi

304 Cəmiyyətin iqtisadi potensialının intensiv fəaliyyəti nə ilə xarakterizə olunur

- ictimai istehsal əlavə resurs cəlb etməklə məqsədli səmərəni artırmaq
- Bütün cavablar düzdür
- resurs səmərəliliyindən asılı olaraq məqsədli səmərənin dəyişməsi
- əlavə vasitələrlə resursun hər vahidindən daha çox nəticə əldə etmək
- mövcud resursun hər vahidindən alınan səmərəni artırmaqla məqsədli səmərəliliyin yüksəldilməsinə nail olmaq

305 «Ölkənin iqtisadi potensialı» anlayışının bir hissəsini əks etdirir:

- Ölkənin iqtisadi resursları və iqtisadi nəticələri
- qarşılıqlı əlaqədə olan potensial- elmi-texniki, sənaye-istehsal və s.
- ölkənin iqtisadi qabiliyyətinin məcmu
- yanacaq-enerji və əmək resursları
- İqtisadi inkişaf səviyyəsini səciyyələndirən ümumiləşdirilmiş göstəricilər

306 «Ölkənin iqtisadi resursları» anlayışına aiddir: 1) ölkə daxilində və xaricində formalaşmış material dəyərləri 2) ölkə daxilində və xaricində toplanmış elmi-intellektual qabiliyyət 3) ölkə daxilində və xaricində toplanmış sahibkarlıq fəaliyyəti də daxil olmaqla, material, informasiya və əmək resursları 4) ölkənin bütün təbii resursları

- 1,2,3
 1.3
 1.2
 1,2,3,4
 2,3,4

307 İctimai istehsalın resurs effektivliyini əks etdirmir?

- məhdud resurslardan istifadənin rasionallığı
 istehsal amilləri kompleksinin rasionallığı
 ictimai istehsalın təşkilinin rasionallığı
 tələbatların ödənilməsinin rasionallığı
 mövcud resurslardan istifadənin rasionallığı

308 Demografik inkişafın xarakterinə təsir edən obyektiv amillərin variantını tapın

- əhalinin gəlirləri səviyyəsi
 tibbi xidmətin səviyyəsi
 əmək şəraiti
 heç bir cavab düzgün deyil
 əhalinin mənzillə təminatı

309 Demografik proqnozların obyektinə aid deyildir

- miqrasiya
 əhalinin yaş strukturu
 əhalinin sayı
 əhalinin gəlirləri
 doğum əmsalı

310 Demografik proqnozların obyektinə aid deyildir

- miqrasiya
 əhalinin yaş strukturu
 ölüm əmsalı
 işsizliyin səviyyəsi
 doğum əmsalı

311 Demografik proqnozları tərtib edərkən daha çox istifadə olunan metodlar 1) ekstrapolyasiya metodu 2) iqtisadi-riyazi metodlar, hansılar ki, çoxamilli dinamik modellərin hazırlanmasına imkan verir 3) yaşın sürüşdürülməsi metodu 4) ekspert qiymətləndirmə metodu

- 1, 3, 4
 1, 2, 3, 4
 1, 2, 3
 2, 3, 4

2, 4

312 Ölümün dinamikasına birbaşa təsir göstərməyən amil hansıdır?

- ekoloji vəziyyət
 aztəminatlı əhalinin sosial müdafiəsinin səmərəliliyi
 tibbi xidmətin keyfiyyəti
 iqtisadiyyatın strukturu
 əmək şəraiti və əməyin intensivliyi

313 Hansı növ proqnozlar əmək resurslarının hərəkətini və təkrar istehsalını əhatə edir?

- həyat səviyyəsi
 təbii resurslardan istifadə
 iqtisadi
 demoqrafik
 ETT-nin inkişafı

314 Demoqrafik proqnozların statistik əsasını nə təşkil edir? a) həyat səviyyəsinin statistikasını b) əhalinin cari statistik qeydiyyatını c) məqsədli təşkil olunmuş əhalinin qeydiyyatı və müşahidəsi d) məşğulluğun təhlilinin nəticələri

- bütün cavablar düzdür
 3.4
 1.2
 2.3
 1,2,3

315 Demoqrafik proqnozların obyektlərinə aid olmayan göstəriciləri göstərin?

- miqrasiya
 əhalinin yaş quruluşu
 əhalinin sayı
 hamısı aiddir
 doğum

316 Demoqrafik proqnozların tərtibi zamanı daha çox istifadə olunan metodlar a) ekstrapolyetsiya metodu b) çox amilli dinamik modelləri işləməyə imkan verən iqtisadi-riyazi metodlar c) yaşların sürüşdürülməsi metodları ekspert qiymətləndirilməsi metodları

- 1,3,4
 2,3,4
 1,2,3
 1,2,3,4
 2,4,5

317 Verilən variantlardan demoqrafik inkişafın xarakterinə təsir göstərən obyektiv amili göstərin

- əhalinin mənzillə təminatı
 dünya maliyyə böhranının nəticələri
 bütün cavablar düzdür

- əhalinin təhsil səviyyəsi
- əhalinin gəlirlərinin səviyyəsi

318 Hansı növ proqnozlar əhalinin hərəkətini və əmək resurslarının təkrar istehsalını əhatə edir?

- sosial inkişaf
- təbii resurslar
- iqtisadi
- demoqrafik
- elmi texniki

319 Demoqrafik proqnozların işlənmə mərhələləri 1) analitik 2) məqsədli 3) hesablama 4) proqnoz qabağı 5) sınaq

- 1, 3
- 1, 2, 3, 4
- 2, 3, 4
- 1, 2, 3
- 3, 4, 5

320 Zaman əlamətinə görə hansı demoqrafik proqnozlar hazırlanır?

- daha uzun müddətli
- orta müddətli
- qısa müddətli
- operativ
- uzun müddətli

321 Qısa müddətli demoqrafik proqnozlar hansı müddətə tərtib olunur?

- 3 – 7 il
- bir ildən 3 ilə kimi
- bir ilə kimi
- bir ildən 10 ilə kimi
- 3 – 5 il

322 Orta müddətli proqnozlar hansı dövrə tərtib olunur?

- 15 – 25 il
- 5 – 10 il
- 5 – 7 il
- 10 – 25 il
- 10 -15 il

323 Uzun müddətli proqnozlar hansı dövrə tərtib olunur?

- 25 – 40 il
- 15 – 30 il
- 15 – 25 il
- 25 – 50 il
- 20 -30 il

324 Daha uzun müddətli proqnozlar hansı dövərə tərtib olunur?

- 20 ildən yuxarı
- 40 ildən yuxarı
- 30 ildən yuxarı
- 50 ildən yuxarı
- 60 ildən yuxarı

325 Demografik proqnozun hazırlanması mərhələləri a) analitik b) məqsədli c) hesablama d) proqnoz qabağı e) sınaq

- 1,3
- 1,2,3
- 2,3,4
- 1,2,3,4
- 3,4,5

326 Ölümün dinamikasına təsir göstərən amili qeyd edir

- ekoloji vəziyyət
- az təminatlı əhalinin sosial müdafiəsinin səmərəliliyi
- tibbi xidmətin səviyyəsi
- bütün cavablar düzdür
- əməyin intensivliyi və şəraiti

327 Demografik proqnozun işlənməsinin ilkin mərhələsinə nə daxil deyildir?

- ölkənin demografik inkişafında meydana çıxan neqativ meyllərin aşkara çıxarılması
- ötən dövr ərzində cəmiyyətin inkişafının demografik nəticələrin təhlili
- ölkədə və regionda ilkin demografik vəziyyətin təhlili
- demografik proqnozun məqsədlərinin tərkibinin əsaslandırılması
- ictimai inkişafın nəticələri ilə bu göstəricilərin dinamikası ilə müqayisəsi

328 Demografik proqnozun işlənməsinin məqsədli mərhələsinə nə daxildir?

- ötən dövrdə cəmiyyətin inkişafının nəticələrinin qiymətləndirilməsi
- əhalinin sayının əsaslandırılması
- əhalinin strukturunun əsaslandırılması
- demografik inkişafda meydana çıxan problemlərin həllinə imkan verən məqsədlərin müəyyənləşdirilməsi
- ötən dövrdə cəmiyyətin inkişafının nəticələrinin bu göstəricilərin proqnoz nəticələri ilə müqayisəsi

329 Demografik proqnozun işlənməsinin hesablama mərhələsinə nə daxildir?

- demografik inkişafda meydana çıxan problemlərin həllinə imkan verən məqsədlərin əsaslandırılması
- demografik inkişafının məqsədlərinin əsaslandırılması
- ölkənin demografik inkişafında meydana çıxan neqativ meyllərin aşkara çıxarılması
- proqnoz göstəricilər sisteminin əsaslandırılması
- proqnozlaşdırılan dövrün əvvəlinə ölkədə demografik vəziyyətin təhlili

330 Demografik proqnozun işlənməsinin hesablama mərhələsinə nə daxil deyildir?

- əhalinin strukturunun əsaslandırılması
- əhalinin sayının əsaslandırılması
- demoqrafik inkişafın məqsədlərinin əsaslandırılması
- ölüm göstəricilərinin
- əhalinin təbii artımının əsaslandırılması

331 Demoqrafik proqnozun işlənməsinin ilkin mərhələsinə nə daxildir? 1) ölkədə demoqrafik vəziyyətin proqnozlaşdırılan dövrün ilkin mərhələsinin təhlili 2) cəmiyyətin demoqrafik inkişafının ötən dövr üçün nəticələrinin qiymətləndirilməsi 3) cəmiyyətin demoqrafik inkişafının ötən dövr üçün nəticələrinin bu göstəricilərin proqnoz nəticələri ilə müqayisəsi 4) ölkənin demoqrafik inkişafında meydana çıxan neqativ meyllərin aşkara çıxarılması

- 2, 3, 4
- 2, 4
- 1, 3
- hamısı daxildir
- 1, 2, 3

332 Demoqrafik proqnozun işlənməsinin ilkin mərhələsinə nə daxil deyildir? 1) proqnoz göstəriciləri sisteminin əsaslandırılması 2) ötən dövr üçün cəmiyyətin inkişafının demoqrafik nəticələrinin qiymətləndirilməsi 3) demoqrafik inkişafın məqsədlərinin əsaslandırılması 4) ölkənin demoqrafik inkişafında meydana çıxan neqativ meyllərin aşkara çıxarılması 5) demoqrafik proqnozun məqsədlərinin tərkibinin əsaslandırılması

- 3, 4, 5
- 1, 2, 3
- 2, 4, 5
- 1, 3, 5
- 2, 3, 5

333 Demoqrafik proqnozun işlənməsinin ilkin mərhələsinə nə daxildir? 1) proqnozlaşdırılan dövrün əvvəlinə ölkədə və regionda demoqrafik vəziyyətin təhlili 2) ölkənin demoqrafik inkişafında meydana çıxan problemlərin həllinə imkan verən məqsədlərin müəyyənləşdirilməsi 3) ötən dövrdə cəmiyyətin demoqrafik inkişafında əldə olunan nəticələrin proqnoz göstəriciləri ilə müqayisəsi 4) ölkənin demoqrafik inkişafında meydana çıxan neqativ meyllərin aşkara çıxarılması 5) əhalinin strukturunun əsaslandırılması

- 3, 4, 5
- 2, 3, 4
- 1, 2, 3
- 38047.0
- 2, 3, 5

334 Demoqrafik proqnozların işlənməsinin ilkin mərhələsi özünə nə daxil edir?

- ölkənin demoqrafik inkişafında aşkara çıxarılmış neqativ meyllər
- ötən dövrdə cəmiyyətin inkişafında demoqrafik nəticələrin qiymətləndirilməsi
- a) proqnozlaşdırılan dövrün əvvəlinə ölkədə demoqrafik vəziyyətin təhlili
- bütün cavablar düzdür
- a) ötən dövrdə cəmiyyətin demoqrafik inkişafının nəticələrinin proqnoz göstəriciləri ilə müqayisəsi

335 Aşağıda verilən funksiyaların hansı Kobba – Duqlas istehsal funksiyasıdır?

$Y = a + bx$

336 İqtisadi artımın proqnozlaşdırmasında istehsal funksiyası formasında istifadəsi ənənəvi olaraq daha çox istifadə olunanı neçə faktordur?

- 10.0
 5.0
 4.0
 2.0
 1.0

337 İqtisadi artımın hansı göstəriciləri inflyasiyanın təsirini aradan qaldırmağa imkan verir:

- pul göstəriciləri
 dəyər artımı
 fiziki artım
 natural göstəricilər
 fiziki və dəyər artımı

338 İqtisadi artımın əsas göstəricilərinə aiddir:

- Həmsi aiddir
 İxracın həcmi
 Dövlət büdcəsinin xərcləri
 Adambaşına düşən real ÜDM
 Milli valyuta kursu

339 Qeyd olunanlardan hansılar iqtisadi artımın amillərinə daxil deyil?

- ETT
 Kapital
 Əmək
 Həmsi aiddir
 Sahibkarlıq qabiliyyəti

340 Kobb-Duqlas istehsal funksiyasında ənənəvi olaraq necə amil nəzərə alınır?

- 10.0
 5.0
 4.0
 2.0
 1.0

341 İqtisadi artım amilinə aid olmayanı göstərin:

- elmi texniki tərəqqi
 kapital
 əmək
 iqtisadiyyatın ərazi strukturu
 sahibkarlıq fəaliyyəti

342 Yanacaq istehsalının artım tempinin riyazi modeli belə ifadə olunur: $y=1,2 B_0,311 \text{ əHB}_0,203 \text{met}0405$
oprH0.102 haradakı BəH – energetikanın ümumi məhsulunun artım tempi Bmet – metallurqiyanın artım tempi
Bopr – digər qalan sənayenin artım tempi H – milli gəlirin artım tempi Modelin 0,203 parametri nəyi göstərir?

- yanacaq sənayesinə təsir edən digər amillər
- metallurqiya sənayesinin istehsalının 1% dəyişməsi halında yanacaq sənayesinin faizlə artımı
- qalan sənayedə istehsalın proqnozlaşdırılan sənayesini
- metallurqiya istehsalının artımı
- yanacaq sənayesinin proqnozlaşdırılan səviyyəsini

343 Funksional əlamətinə görə proqnozlar hansı tiplərə bölünür. Düzgün variantı tapmalı

- bütün cavablar düzdür
- milli iqtisadiyyatın dinamikasının proqnozu
- normativ proqnoz
- axtarış proqnozu
- ayrı-ayrı müəssisələrin və istehsalatların inkişafı proqnozları

344 Funksional əlamətinə görə proqnozlar hansı tiplərə bölünür. Düzgün variantı tapmalı

- bütün cavablar düzdür
- milli iqtisadiyyatın dinamikasının proqnozu
- axtarış proqnozu
- normativ proqnoz
- ayrı-ayrı müəssisələrin və istehsalatların inkişafı proqnozları

345 Funksional əlamətinə görə proqnozlar hansı tiplərə bölünür. Düzgün variantı tapmalı

- bütün cavablar düzdür.
- qeyri-dövrü
- diskret
- determinə edilmiş
- tsiklik

346 Funksional əlamətinə görə proqnozlar hansı tiplərə bölünür. Düzgün variantı tapmalı

- bütün cavablar düzdür.
- qeyri-dövrü
- diskret
- stoxastik
- tsiklik

347 Funksional əlamətinə görə proqnozlar hansı tiplərə bölünür. Düzgün variantı tapmalı

- bütün cavablar düzdür.
- qeyri-dövrü
- diskret
- qarışıq
- tsiklik

348 Proqnozlaşdırılan obyektlər informasiya təminatı dərəcəsinə görə bölünür. Düzgün variantı tapmalı

- düz cavab yoxdur.
- Dəyişkən obyektler vaxt funksiyası baxımından fasiləsizdir və tənzimlənən xarakter daşıyır
- diskret (fasiləli) obyektler, fiksə olunmuş vaxt etibarilə kəskin dəyişir.
- kəmiyyət informasiyası ilə tam təmin olunan obyektler ekstropolyasiya metodunun və ya statistik metodunu tətbiq etmək üçün kifayətdir.
- tsiklik obyektler vaxtaşırı vaxt funksiyası baxımından tənzimləne bilir.

349 Proqnozlaşdırılan obyektler informasiya təminatı dərəcəsinə görə bölünür. Düzgün variantı tapmalı

- düz cavab yoxdur.
- Dəyişkən obyektler vaxt funksiyası baxımından fasiləsizdir və tənzimlənən xarakter daşıyır
- diskret (fasiləli) obyektler, fiksə olunmuş vaxt etibarilə kəskin dəyişir.
- kəmiyyət informasiyası ilə natamam təmin olunan obyektler
- tsiklik obyektler vaxtaşırı vaxt funksiyası baxımından tənzimləne bilir.

350 Proqnozlaşdırılan obyektler informasiya təminatı dərəcəsinə görə bölünür. Düzgün variantı tapmalı

- düz cavab yoxdur.
- Dəyişkən obyektler vaxt funksiyası baxımından fasiləsizdir və tənzimlənən xarakter daşıyır
- diskret (fasiləli) obyektler, fiksə olunmuş vaxt etibarilə kəskin dəyişir.
- keyfiyyətli,retrospektiv informasiyaya malik obyektler
- tsiklik obyektler vaxtaşırı vaxt funksiyası baxımından tənzimləne bilir.

351 Aşağıda göstərilən amillərdən hansıları iqtisadi artımın proqnozlaşdırılmasında Kobb-Duqlas ikifaktorlu istehsal funksiyasında istifadə edilir? 1. investisiyalar 2. maddi istehsal sferasında əmək məsrəfləri 3. dövlət xərcləri 4. istehsal fondları 5. pul təklifi

- 3.5
- 2.3
- 1.2
- 2.4
- 4.5

352 $\alpha + \beta > 1$

- $\alpha < \beta$
- $\alpha > \beta$
- $\alpha + \beta = 1$
- $\alpha + \beta < 1$

353 $\alpha + \beta = 1$

- $\alpha < \beta$
- $\alpha > \beta$
- $\alpha + \beta < 1$
- $\alpha + \beta > 1$

354 İqtisadi artımın proqnozlaşdırılmasında Kobb-Duqlas ikifaktorlu istehsal funksiyasında hansı amillərdən istifadə edilir? 1. investisiyalar 2. maddi istehsal sferasında əmək məsrəfləri 3. dövlət xərcləri 4. istehsal fondları

- 3.1
- 2.3
- 1.2
- 2.4
- 4.3

355 İqtisadi artımın əsas modellərinə aid deyildir:

- Domar modeli
- Həmsi aiddir
- Solou modeli
- Harrod modeli
- Hiks-Hansen modeli

356 Qeyd olunanlardan hansılar iqtisadi artımın ekstensiv amillərinə daxil deyil?

- İstehlak olunan yanacaqın artımı
- Məşğul işçilərin sayının artırılması
- Mövcud texnologiyanı saxlamaqla investisiyaların həcmnin artırılması
- Həmsi aiddir
- İstehlak olunan xammalın artımı

357 Qeyd olunanlardan hansılar iqtisadi artımın intensiv amillərinə daxil deyil?

- İstehsalın təşkilini yaxşılaşdırmaqla səmərəliliyin artırılması
- İşçilərin ixtisasının artırılması
- ETT-in sürətləndirilməsi
- Həmsi aiddir
- Əsas və döviyyə fondlarından istifadənin yaxşılaşdırılması

358 İqtisadi artımın proqnozlaşdırılması üçün iki amilli Kobb-Duqlas modelində ənənəvi olaraq hansı amillə baxılır: 1) vergilər 2) əmanət 3) maddi istehsalda əmək sərfi 4) istehsal fondları dövlət xərcləri

- 2.4
- 2.3
- 1.2
- 3.4
- 4.5

359 İqtisadi artımın proqnozlaşdırılmasında istifadə olunan iki amilli Kobb-Duqlas modelində hansı amillərə baxılır? 1) investisiya 2) maddi-istehsal sferasında əmək məsrəfi 3) dövlət xərcləri 4) istehsal fondları vergilər

- 3.1
- 2.5
- 1.2
- 2.4
- 4.5

360 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi artım göstəriciləridir?

- hamısı aiddir

- büdcə xərcləri
- pul kütləsinin həcmi
- əhalinin hər nəfərinə UMM
- ixracın həcmi

361 İqtisadi artım modelinə aiddir:

- Lukas modeli
- Mendella modeli
- Tinberqen modeli
- Solou modeli
- Xiks-Xans modeli

362 İqtisadi artımın intensiv amili deyildir:

- istehsalın təşkili hesabına təsərrüfat fəaliyyətinin effektivliyinin yüksəldilməsi
- işçilərin ixtisasının artırılması
- ETT-n ixtisasının artırılması
- xammal, material, yanacaq istehlakının artımı
- əsas və dövrüyyə fonlarından istifadənin yaxşılaşdırılması

363 metallurgiya sahəsində istehsal 1% dəyişdikdə yanacaq istehsalının necə faiz dəyişməsidir

- digər amillərin yanacaq istehsalının artımına təsiri
- yanacaq artımının faizlə ifadəsi
- yanacaq istehsalının proqnoz səviyyəsi
- metallurgiya sahəsi istehsalının proqnoz səviyyəsi

364 əsas fondların bir vahid artımı nəticəsində neft hasilatının 30,1 vahid artımı

- əsas fondların orta illik artımı
- ötən il üzrə əsas fondların artımı
- amillərin neft hasilatına məcmu təsiri
- əsas fondların proqnoz artımı

365 Ekstensiv iqtisadi artım xüsusiyyətlərinə aid deyil?

- İstehsalın ümumi səmərəliliyi ən yaxşı halda dəyişməz qalır
- Texniki tərəqqi ilə müşahidə olunur
- Məşğulluğun artırılması təmin etməyə imkan verir
- Həmişə aiddir
- İstehsal resurslarından istifadənin artımı məhsul artımı ilə müşahidə olunur

366 İntensiv iqtisadi artım xüsusiyyətlərinə aid deyil?

- ETT işsizliyin artımına səbəb olur
- İstehsalın artımı, yeni texnika texnologiya hesabına təmin olunur
- İstehsal vasitələrindən effektiv istifadəyə əsaslanır
- Həmişə aiddir
- Bu zaman yüksək iqtisadi artım mümkün deyil

367 Qeyd olunan variantlardan hansı iqtisadi artımın intensiv amillərinə aiddir?

- Bütün cavablar düzgündür
- İşçilərin sayının artırılması
- Mövcud texnologiyanın səviyyəsini saxlamaqla investisiyaların artırılması
- İşçilərin ixtisasının artırılması
- İstehsal fondlarının artırılması

368 Neft sənayesinin üçün istehsal funksiyası $y = 99,2 + 30,1F + 175,34 + 2,76P$ formasında ifadə olunur haradakı F – əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərini L- istehsal heyətinin sayını P – neft yataqlarının orta məhsuldarlığı F – yanndakı əmsal nəyi göstərir?

- əsas istehsal fondlarının proqnozlaşdırılan səviyyəsini
- neft istehsalı artımına istehsal heyətinin artımının təsiri
- əsas istehsal fondlarının artım tempi
- əsas istehsal fondunun vahidinə neft istehsalının 30,1 vahid artımını
- ötən dövrdə əsas istehsal fondlarının artımı

369 İqtisadi artımın intensiv amilinə nə aiddir?

- Həmişə
- məşğul olan işçilərin sayının artımı
- texnologiyanın mövcud səviyyəsini saxlanılması ilə investisiya həcmi artırılması
- işçilərin ixtisasının artımı
- istehsal fondlarının artımı

370 Ekstensiv iqtisadi artımın xüsusiyyətinə aid deyildir:

- məhsul buraxılışı artımı istehsal fondlarının artımı ilə müşayiət olunur
- texniki-iqtisadi tərəqqi ilə müşayiət olunur
- iş qüvvəsinin məşğulluğunun artımının təmin edilməsi
- istehsal miqyasının artımı, mütərəqqi texnika, qabaqcıl texnologiya, elmi nəaliyyətlərlə müşayiət olunur

371 İqtisadi artımın insev tipinin xüsusiyyətinə aid deyildir:

- ETT işsizlik yarada bilər
- istehsal miqyasının artımı, mütərəqqi texnikanın, qabaqcıl texnologiyanın, elmi nəaliyyətləri tətbiqi ilə müşayiət olunur
- daha effektiv istehsal vasitələrindən geniş istifadəyə əsaslanır
- məhsul buraxılışı, istehsal fondlarından istifadə ilə mütəbiiq artır
- bu zaman yüksək iqtisadi artım tempi mümkündür

372 Texniki imkanları, sosial-iqtisadi səmərəliliyi və onların əməli tədqiqinin öyrənilməsi hansı sahələrə əsaslanır?

- istismar
- əsaslı tədqiqatlar
- tədqiqatın hazırlanması
- tədqiqi tədqiqatlar
- texniki-iqtisadi tədqiqatlar

373 Texniki imkanların öyrənilməsi, sosial-iqtisadi effektivliyin və fundamental tədqiqatların nəticələrinin tədqiqinə istiqamətlənmişdir:

- istismar və tətbiqi tədqiqat
- fundamental tədqiqatlar və texniki-iqtisadi tərtibat
- tətbiqi tədqiqatlar
- Kütləvi istehsal və istehsala hazırlıq
- texniki-iqtisadi tərtibat

374 Proqnozlaşdırılan obyektlər informasiya təminatı dərəcəsinə görə bölünür. Düzgün variantı tapmalı

- düz cavab yoxdur
- Dəyişkən obyektlər vaxt funksiyası baxımından fasiləsizdir və tənzimlənən xarakter daşıyır
- diskret (fasiləli) obyektlər, fiksə olunmuş vaxt etibarilə kəskin dəyişir.
- natamam,retrospektiv informasiyaya malik obyektlər
- tsiklik obyektlər vaxtaşırı vaxt funksiyası baxımından tənzimlənə bilər.

375 Operativ proqnozun vaxt müddəti

- düz cavab yoxdur
- 1ildən 5 ilə kimi
- 1 aydan 1 ilə kimi
- 1 aya kimi
- 5 ildən 10 ilə kimi

376 Ekstensiv inkişafın göstəriciləri aşağıdakılardır:

- iqtisadi inkişafın səmərəli inkişafı
- resurslardan istifadənin kəmiyyət göstəriciləri
- iqtisadiyyatın səmərəli təşkili
- keyfiyyət göstəriciləri baxımından inkişafın dərəcəsi
- ETT-nin tətbiqi sahəsində məhsul artımı

377 İntensiv inkişafın göstəriciləri aşağıdakılardır:

- iqtisadiyyatın səmərəli təşkili
- resurslardan istifadənin keyfiyyət göstəriciləri
- ETT-nin tətbiqi sahəsində məhsul artımı
- iqtisadi inkişafın səmərəli inkişafı
- kəmiyyət göstəriciləri baxımından inkişafın dərəcəsi

378 Əmək bazarının proqnozlaşdırılmasının əsas vəzifəsi

- müxtəlif istehsal amillərindən səmərəli istifadə
- resurslardan istifadənin keyfiyyət göstəriciləri
- resurslardan istifadənin kəmiyyət göstəriciləri
- ölkədə əmək bazarının formalaşması meyllərinin təhlili
- tələbat baxımından inkişafın müəyyənləşdirilməsi

379 Əmək bazarının proqnozlaşdırılmasının əsas vəzifəsi

- müxtəlif istehsal amillərindən səmərəli istifadə
- resurslardan istifadənin keyfiyyət göstəriciləri
- resurslardan istifadənin kəmiyyət göstəriciləri
- əhalinin müxtəlif sosial demoqrafik qrupların rəqabət qabiliyyətliliyini qiymətləndirmək
- tələbat baxımından inkişafın müəyyənləşdirilməsi

380 Əmək bazarının proqnozlaşdırılmasının əsas vəzifəsi

- müxtəlif istehsal amillərindən səmərəli istifadə
- resurslardan istifadənin keyfiyyət göstəriciləri
- Əmək bazarının proqnozlaşdırılmasının əsas vəzifəsi
- əmək bazarının inkişafının alternativ istiqamətlərini öncədən görmək
- tələbat baxımından inkişafın müəyyənləşdirilməsi

381 Əmək bazarının proqnozlaşdırılmasının əsas vəzifəsi

- müxtəlif istehsal amillərindən səmərəli istifadə
- resurslardan istifadənin keyfiyyət göstəriciləri
- resurslardan istifadənin kəmiyyət göstəriciləri
- əmək bazarında tələb və təklif göstəricilərini kəmiyyətcə dəyərləndirmək
- tələbat baxımından inkişafın müəyyənləşdirilməsi

382 ETT-nin əsas əlamətlərindən biri aşağıdakı amildir.

- ETT-nin sosial –iqtisadi nəticələrinin qiymətləndirilməsi
- ETT-nin prioritet istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi
- dünya elmi və texnikasında əldə olunmuş nəaliyyətlərin qiymətləndirilməsi
- yeni texnika və texnologiya əsasında istehsalın yenidən qurulması
- ETT-nin vəzifələrinin variant həlli

383 ETT-nin əsas əlamətlərindən biri aşağıdakı amildir.

- ETT-nin sosial –iqtisadi nəticələrinin qiymətləndirilməsi
- ETT-nin prioritet istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi
- dünya elmi və texnikasında əldə olunmuş nəaliyyətlərin qiymətləndirilməsi
- bioloji proses və sistemlərin tənzimlənməsi
- ETT-nin vəzifələrinin variant həlli

384 ETT-nin əsas əlamətlərindən biri aşağıdakı amildir.

- ETT-nin sosial –iqtisadi nəticələrinin qiymətləndirilməsi
- ETT-nin prioritet istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi
- dünya elmi və texnikasında əldə olunmuş nəaliyyətlərin qiymətləndirilməsi
- istehsalın kompleks avtomatlaşdırılması
- ETT-nin vəzifələrinin variant həlli

385 İnsan təfəkkürünün və cəmiyyətinin, təbiətin məlum olmayan qanunlarının kəşf edilməsinə istiqamətlənmiş tədqiqat

- istehsala hazırlıq
- texniki iqtisadi tərtibat

- tətbiqi tədqiqat
- fundamental tədqiqat
- kütləvi istehsal

386 ETT-nin hansı mərhələsi konstruktor, texnolog, layihə və iqtisadi tərtibatların daha perspektivli istiqamətinin seçilməsini nəzərdə tutur

- kütləvi istehsal və istismar
- texniki-iqtisadi tərtibatlar
- fundamental və tətbiqi tədqiqatlar
- fundamental tədqiqatlar
- istehsala hazırlıq və kütləvi istehsal

387 ETT-nin hansı mərhələsi mühüm obekt və istehsal və qeyri istehsal müəssisələrinin tikintisinin seçilməsini göstərir

- istismar
- texniki-iqtisadi tərtibat və kütləvi istehsal
- tətbiqi tədqiqat və elmi-texniki təchizat
- istehsala hazırlıq
- kütləvi istehsal

388 ETT-nin hansı mərhələsi istehsalı əsaslı surətdə yüksəlməsini, yeni texnika və materiallardan istifadəni əks etdirir

- tətbiqi tədqiqat
- tətbiqi tədqiqat və texniki-iqtisadi tərtibat
- istehsala hazırlıq və istismar
- kütləvi istehsal
- istismar

389 İstehsalın hazırlanması innovasiya tsiklinin hansı mərhələsini özünə daxil edir

- investisiya təminatı
- mühüm obyektlərin qurulması və yenidən qurulması
- bütün cavablar düzdür
- mövcud müəssisələrin rekonstruksiyasının müəyyənləşdirilməsi
- əmək və material resurslarının bölqüsü

390 ETT aşağıdakı hədudlarda baş verir:

- əmtəənin istehsal tsiklində
- sənaye tsiklində
- investisiya tsiklində
- innovasiya tsiklində
- iqtisadiyyatın tsiklik inkişafında

391 ETT-in müddət baxımından ardıcılıqla düzün: 1. istismar 2. istehsalın hazırlanması 3. seriyalı istehsal 4. tətbiqi tədqiqatlar 5. texniki-iqtisadi işləmələr 6. əsaslı tədqiqatlar

- 2,6,3,5,4,1

- 1,2,6,5,4,3
- 4,2,5,1,6,3
- 6,4,5,2,3,1
- 3,5,1,2,6,4

392 Əsasən elmi texniki tərəqqinin hansı mərhələsində qeyd olunan proqnozların hansı metodlarından istifadə olunur? Ekspert qiymətləndirmə metodu, Amillər üzrə təhlil, İmmitasiya metodu, İri balans hesablamaları.

- Tədqiqi tədqiqatlar, Ssenari istehsalı
- Ssenari istehsalı, istehsalın hazırlanması, istismar
- İstehsalın hazırlanması
- Tədqiqi tədqiqatlar, əsaslı tədqiqatlar, istismar
- İstismar

393 ETT-in hansı mərhələsində qeyd olunanlardan hansı proqnoz metodlarından istifadə olunur? Sistemli təhlil və sintez, Ekspert qiymətləndirmə, Ssenarilərin yazılması Məqsədlər ağacının qurulması Morfoloji təhlil

- İstehsalın hazırlanması
- Texniki iqtisadi işləmələr
- İstehsalın hazırlanması və istismarı
- Əsaslı tədqiqatlar və tətbiqi tədqiqatlar
- Seriyalı istehsal

394 ETT-in hansı mərhələsində qeyd olunan proqnozlardan hansı tətbiq olunur? Sahələrarası balans metodu, kombinasiya edilmiş ekstrapolyasiya metodu, ET informasiyanın və sənədlərin patent təhlili, ekspert qiymətləndirmə metodu.

- Tətbiqi tədqiqatlar
- Seriyalı istehsal
- əsaslı tədqiqatlar
- Texniki iqtisadi işləmələr
- istismar

395 Elmi texniki tərəqqinin hansı mərhələsində qeyd olunan proqnozlaşdırma metodlarından istifadə olunur? Ekspert qiymətləndirmə metodu, Amillər üzrə qiymətləndirmə metodu, İmitasiya metodu, İri balans hesablamaları

- Tətbiqi tədqiqatlar, Seriyalı istehsal.
- Tətbiqi tədqiqatlar, əsaslı tədqiqatlar, istismar
- İstehsalın hazırlanması
- Seriyalı istehsal, istehsalın hazırlanması
- istismar

396 ETT-nin yarandığı cərcivə?

- investisiya tsikli
- strukturlar tsikli
- böhran tsikli
- innovasiya tsikli
- iqtisadiyyatın tsiklik inkişafı

397 ETT-nin ilkin və son mərhələsini göstərin. 1.istismar 2.istehsala hazırlıq 3.kütləvi istehsal 4.tətbiqi tədqiqat 5.texniki-iqtisadi tərtibat 6.əsaslı tədqiqat

- 5.1
- 6.3
- 4.1
- 6.1
- 4.2

398 ETT-nin hansı mərhələsində proqnozlaşdırmanın hansı metodundan istifadə olunur: sistemli təhlil və sintez, ekspert qiymətləndirmə metodu, ssenarinin yazılması, « məqsəd ağacının» qurulması, morfoloji təhlili

- kütləvi istehsal və tətbiqi tədqiqat
- kütləvi istehsal və istismar
- fundamental tədqiqat və texniki-iqtisadi tərtibat
- fundamental və tətbiqi tədqiqat
- İstehsala hazırlıq

399 ETT-nin hansı mərhələsində proqnozlaşdırmanın əsasən hansı metodundan istifadə olunur? sahələrarası balans, ekstropolyasiya metodunun kombinasiyası, patent sənədinin və ETT informasiyaların təhlili, ekspert qiymətləndirmə metodu

- tətbiqi tədqiqat
- fundamental tədqiqatlar
- kütləvi istehsal və istismar
- texniki-iqtisadi tərtibat
- istehsala hazırlıq və tətbiqi tədqiqat

400 ETT-nin hansı mərhələsində proqnozlaşdırmanın hansı metodundan istifadə olunur: ekspert qiymətləndirmə metodu, amil təhlili, immitasiya metodu, iriləşdirilmiş balans hesablamaları

- tətbiqi tədqiqat və kütləvi istehsal
- tətbiqi və fundamental tədqiqatlar,istismar
- istehsala hazırlıq
- kütləvi istehsal,istehsala hazırlıq və istismar
- istismar

401 «İstehsala hazırlıq» innovasiya mərhələsi kimi nəyi əhatə etmir?

- mövcud müəssisələrin rekonstruktura siyasi və yenilərinin tikilməsinin tezləşdirilməsi
- Əmək və material resurslarının bölgüsünü
- istehsal və qeyri istehsal müəssisələrinin seçilməsi və rekonstruksiya aparılması
- əmək məhsuldarlığını əsaslı artmasına səbəb olan, material, texnika və yeni texnologiyaların tətbiqi.
- investisiya təminatı

402 Aşağıda göstərilənlərdən hansı sahə proqnozlaşdırılmasının obyektidir deyil?

- sahənin istehsal potensialı
- sahə məhsuluna iqtisadiyyatın tələbatı
- sahə üzrə elmi – texniki tərəqqi
- hamısı sahə proqnozlaşdırılmasının obyektidir

- istehsal resurslarına iqtisadiyyatın tələbi

403 Demografik proqnozun hazırlanmasının ilkin özüinə nə daxil edir

- demografik inkişafda neqativ meyllərin aşkara çıxarılması
 ötən dövr ərzində demografik nəticələrin təhlili
 proqnozlaşdırılan dövrdə ölkənin və regionun demografik vəziyyətinin təhlili.
 bütün cavablar düzdür.
 cəmiyyət inkişaf göstəricilərini proqnoz göstəriciləri ilə müqayisəsi

404 Demografik inkişafın xarakterinə təsir göstərən obyektiv amillər hansılardır?

- əhalinin təhsil vəziyyəti
 maliyyə böhranının nəticəsi
 əhalinin qəbilələrinin vəziyyəti
 bütün cavablar düzdür
 əhalinin mənzil ilə təminatı

405 Hansı növ proqnozlar əhalinin hərəkətinin və əmək resurslarının təkrar istehsalını əhatə edir

- sosial inkişaf
 təbii resurslar
 iqtisadi
 demografik
 elmi-texniki tərəqqi

406 Hansı proporsiyalar qrupu ictimai istehsalın strukturuna daxildir?

- Ərazi proporsiyaları
 Sahələrarası proporsiyalar
 Təkrar istehsal proporsiyaları
 Həmsi aiddir
 Sahədaxili proporsiyalar

407 Struktur siyasəti nə təmin etməlidir?

- Sahələrin inkişafında mütərəqqi texnologiyaların saxlanılması
 Məhsulun çeşidini və texniki səviyyəsini dəyişdirməklə ictimai istehsalın səmərəliliyinin təmin edilməsi
 Son məhsulun strukturunu ictimai tələbatların dinamikasına uyğunluğu
 Həmsi doğrudur
 Elmi-texniki siyasətin reallaşdırılması

408 İctimai istehsalın proqnozlaşdırılmasının neçə mərhələsi vardır?

- 2.0
 5.0
 3.0
 4.0
 6.0

409 Proqnozlaşdırılma prosesində reallaşdırılmış göstəricilər sistemindən istifadə olunur 1-xüsusi 2-kompleks

3-ümumi 4-Dəyər 5-natural

- 1,2,4
 1,4,5
 2,3,4
 1,2,3
 3,4,5

410 Aşağıda qeyd olunanlardan miqyas səviyyəsinə görə sahəvi proqnozlaşmaya aid deyildir? 1. Ayrıca bir sahənin inkişafının proqnozlaşdırılması 2. Ayrıca bir yarım sahənin inkişafının proqnozlaşdırılması 3. Eyni vaxtda bir çox sahələrin proqnozlaşdırılması 4. Bütün sahələrin proqnozlaşdırılması

- 4.0
 1,3,4
 1,2,3
 1,2,3,4
 13.0

411 Hansılar sahə proqnozlaşdırmanın obekti deildir?

- sahənin istehsal potensialı
 sahənin məhsuluna iqtisadiyyatın tələbatı
 sahədə elmi-texniki tərəqqi
 iqtisadiyyatın istehsal potensialı
 sahənin istehsal resurslarına ehtiyacı

412 Hansılar sahə proqnozlaşdırılmasının mərhələsinə aid deyildir?

- inkişaf probleminin qoyuluşu və təhlili
 axtarış yanaşması əsasında sahənin inkişafının əsas vəzifə və məqsədlərinin müəyyənləşdirilməsi
 sahənin müasir və keçmiş inkişafının təhlili və şərhli
 balans metodu əsasında sahənin inkişaf proqnozu
 normativ yanaşması əsasında sahənin inkişafının əsas vəzifə və məqsədlərinin müəyyənləşdirilməsi

413 . Proqnozlaşdırma prosesində razılaşdırılmış göstəricilərdən istifadə olunur 1)xüsusi 2)makroiqtisadi 3)icmal 4)sintetik 5)kompleks

- 38445.0
 38048.0
 37653.0
 38412.0
 38443.0

414 Miqyas səviyyəsinə görə istehsalın sahə proqnozunu əhatə edir:

- hamısı aiddir
 eyni zamanda bir neçə qarşılıqlı əlaqədə olan sahələrinin proqnozlaşdırılması
 alt sahələrinin inkişafının proqnozlaşdırılması
 ayrı sahələrin inkişafının proqnozlaşdırılması
 bütün sahələrin eyni vaxta proqnozlaşdırılması

415 Sahə proqnozlaşdırılması obekti deyildir.

- sahənin istehsal potensialı
- sahə məhsuluna iqtisadi tələbat
- sahədə ETT-nin inkişafı
- digər sahələrin inkişaf göstəriciləri
- istehsal resurslarına sahə tələbatı

416 Hansı qrup mütənasibliklər, ictimai istehsalın strukturunun tərkibini əks etdirir?

- sahə daxili mütənasibliklər
- maddi-əşya mütənasiblikləri
- xarici iqtisadi əlaqələrin mütənasiblikləri
- hamısı
- dəyər mütənasiblikləri

417 Struktur siyasəti nəyi təmin etməlidir?

- elmi-texniki siyasətin reallaşdırılması
- rəşional və effektiv ərazi mütənasibliklərinin formalaşması
- əmək bölgüsü, ixtisaslaşma və kooperasiyalaşmanın daha da təkmilləşdirilməsi
- bütün cavablar düzdür
- sahə komplekslərinin inkişafı və onun daxili strukturunun mütərəqqi mütənasibliklərinin saxlanması

418 Hansı sahə proqnozlaşdırılmasının səviyyələrinə aiddir? A) hər hansı bir sahənin proqnozlaşdırılması B) hər hansı bir sahənin alt sahələrinin proqnozlaşdırılması C) qarşılıqlı əlaqəli bir neçə sahənin eyni zamanda proqnozlaşdırılması D) bütün sahələrin eyni zamanda proqnozlaşdırılması

- D
- A,C,D
- A,B,C
- A,B,C,D
- A,C,

419 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində dövlətin investisiya siyasəti əhatə edir

- bütün cavablar düzdür
- əhalinin vəsaiti
- İri kommərşiya müəssisələrinin vəsaiti
- büdcə vəsaiti
- regional büdcənin vəsaiti

420 Proqnozun hazırlanmasına yönəldilmiş hansı anlayış obyektin proqnozlaşdırılmasının tədqiqat üsuludur

- proqramlaşdırma.
- axtarış proqnozu
- qabaqcadan
- proqnozlaşdırmanı
- proqnozun qəbulu

421 Qeyd olunanlardan hansılar istehsalın strukturunun formalaşmasına aid deyil?

- d) Yanacaq-energetika kompleksinin strukturunun optimallaşdırılması
- b) Emal sənaye sahələrin inkişaf proporsiyalarının yaxşılaşdırılması
- a) Hasiledici sənaye sahələrinin inkişaf proporsiyalarının yaxşılaşdırılması
- Həmsi aiddir
- c) ETT təmin edən sahələrin inkişafının sürətləndirilməsi

422 İctimai istehsalın strukturunu proqnozlaşdırarkən hansı ümumi qanunauyğunluqları nəzərə almaq lazımdır? (İEO üçün)

- Emal sahələrinin hasiledici sahələrdən üstün inkişafı
- Elm tutumlu sahələrin üstün inkişafı
- İstehsalın texniki səviyyəsinin yüksəlməsi işçilərin sayına nisbətən əsas fondların artımını üstələməsi
- Həmsi
- Maddi istehsal sahələrinə nisbətən qeyri-istehsal sahələrinin üstün inkişafı

423 Qeyd olunanlardan hansılar sahə proqnozlarının mərhələsinə aid deyildir? 1. Sahənin indiki və gələcək inkişafının şəri və təşkili 2. Axtarış yanaşması əsasında sahənin inkişafının əsas istiqamətinin proqnozu 3. Normativ yanaşma əsasında sahənin inkişafının əsas məqsədlərinin müəyyənləşdirilməsi 4. İnkişaf probleminin qoyuluşu, təhlili

- 1.0
- 1.4
- 1,2,3
- 1,2,3,4
- 1.2

424 Hansılar istehsalın miqyas səviyyəsinə görə sahə proqnozlaşdırılmasına aid deyildir?

- bütün sahələrin eyni vaxtda proqnozlaşdırılması
- ayrıca yarım sahənin proqnozlaşdırılması
- ayrıca sahənin inkişafının proqnozlaşdırılması
- iqtisadiyatın inkişafının proqnozlaşdırılması
- bir neçə qarşılıqlı asılı sahənin eyni vaxtda proqnozlaşdırılması

425 Sahə proqnozunun tərtibi mərhələsi üçün nə edilir

- «sarmaların» aşkarlanması, onların təhlili və inkişaf problemlərini irəli sürmək
- axtarış yanaşma əsasında sahələrin inkişafının əsas istiqamətlərinin proqnozlaşdırılması
- hazırkı və keçmiş dövrdə sahələrin inkişafının təhlili və şərh edilməsi
- həmsi edilir
- normativ yanaşma əsasında sahələrin inkişafının əsas istiqamətlərinin və məqsədinin müəyyənləşdirilməsi

426 Hansı metodun tətbiqi ilə qısa və uzun müddətli struktur proqnozları tərtib olunur? 1) iqtisadi-riyazi 2) ekstrapolyasiya 3) modelləşmə metodu 4) balans metodu 5) ekspert qiymətləndirmə

- 1.2.3.4
- 38047.0
- 38412.0
- 1.2.3.4.5
- 37653.0

427 Hansı metodun tətbiqi ilə uzun müddətli struktur proqnozu tərtib olunur?

- iqtisadi-riyazi
- balans metodu
- modelləşmə metodu
- ekstropolyasiya
- ekspert qiymətləndirmə

428 Sadalananlardan hansı istehsalın strukturunun formalaşması amilinə aiddir: 1) sənayedə emal sahələrinin inkişafı mütənasibliklərinin yaxşılaşdırılması 2) sənayedə hasilat sahələrinin inkişafı mütənasibliklərinin yaxşılaşdırılması 3) ET tərəqqini təmin edən sahələrin inkişafının sürətləndirilməsi 4) Yanacaq-enerji sahələri kompleksinin strukturunun optimallaşdırılması 5) ETT

- 1,2,3,4,5
- 3,4
- 1,2,3
- 5,0
- 1,2,3,4

429 İnkişaf etmiş sənaye ölkələrinə məxsus olan, ictimai istehsalın strukturunun inkişafının ümumi qanunauyğunluğuna aid deyildir:

- hasilat sahələrinə nisbətə, emal sənayesinin inkişafının sürətləndirilməsi
- elmtutumlu, istehsalın yüksək texnoloji mərhələlərinin üstün inkişafı
- işçilərin sayına nisbətə, istehsal fondlarının həcmində artımında əks olunan texniki tərəqqi səviyyəsinin yüksəlməsi
- ənənəvi
- maddi istehsal sahələrinə nisbətə, qeyri-istehsal sahələrinin xüsusi çəkisinin yüksəlməsi

430 Aşağıda göstərilənlərdən hansı sahə proqnozlaşdırılmasının səviyyələrinə aid deyil?

- bütün sahələrin eyni zamanda proqnozlaşdırılması
- hər hansı bir sahənin alt sahələrinin proqnozlaşdırılması
- hər hansı bir sahənin proqnozlaşdırılması
- hamısı aiddir
- qarşılıqlı əlaqəli bir neçə sahənin eyni zamanda proqnozlaşdırılması

431 Sahə proqnozunun işlənməsi mərhələlərinə aid deyil?

- uyğunsuzluqların aşkar edilməsi, təhlili və inkişaf problemlərinin qoyuluşu
- axtarış yanaşması əsasında sahə inkişafının əsas istiqamətlərinin proqnozlaşdırılması
- keçmiş və cari dövlətlər üzrə sahə inkişafının təsiri və təhlili
- hamısı aiddir
- normativ yanaşma əsasında sahə inkişafının məqsəd və əsas məsələlərinin qoyuluşu

432 Hansı sahə proqnozlaşdırılmasının obyektidir? A) sahə üzrə elmi – texniki tərəqqi B) sahə məhsuluna iqtisadiyyatın tələbatı C) istehsal resurslarına iqtisadiyyatın tələbi D) sahənin istehsal potensialı

- C
- A,C,D
- A,B,C

- A,B,C,Д
 A,B,

433 Sahə proqnozunun işlənməsi mərhələlərinə aiddir? A) keçmiş və cari dövlətlər üzrə sahə inkişafının təsiri və təhlili B) axtarış yanaşması əsasında sahə inkişafının əsas istiqamətlərinin proqnozlaşdırılması C) normativ yanaşma əsasında sahə inkişafının məqsəd və əsas məsələlərinin qoyuluşu D) uyğunsuzluqların aşkar edilməsi, təhlili və inkişaf problemlərinin qoyuluşu

- A
 A, Д
 A,B,C
 A,B,C,Д
 A,B,

434 Dövlətin investisiya siyasətinin məqsədi hansı yolla formalaşdırılır

- bütün cavablar doğrudur
 taktiki məqsədlərdən istifadə
 taktiki üsullar ilə
 strateji qöstəriş ilə
 strateji məqsəd ilə

435 İntestisiya strateqiyasında mühüm məqsəd və vəziyyəti reallaşdırmağa nə imkan verir:

- fəaliyyət
 büdcə
 kadrlar
 investisiya mühiti
 müəssisə

436 İstehlak səbəti nədir?

- insanın həyat fəaliyyətini təmin etməyə maksimum ərzaq məhsulları
 əhalinin sərəncamındakı ərzaq və qeyri-ərzaq məhsullarına sərf olunan vəsait
 ölkənin iqtisadi inkişaf səviyyəsindən irəli qələrək əhalinin maddi və mənəvi nemətlərlə təchizi vəziyyəti
 əhalinin sağlamlığını və onun tam təmin etməyə ərzaq və qeyri ərzaq məhsulları
 insanın sağlamlığını qorumaq üçün tələb olunan minimum ərzaq məhsulları

437 Miqyas səviyyəsi vaxımından istehsalın sahəvi proqnozlaşdırılması əhatə etmir:

- bütün sahələrin eyni vaxta proqnozlaşdırılması
 ayrı-ayrı altsahələrin proqnozlaşdırılması
 ayrı-ayrı sahələri inkişafının proqnozlaşdırılması
 istehsal sisteminin ilkin həlqələrinin proqnozlaşdırılması
 bir neçə qarşılıqlı əlaqədə olan sahələrin eyni zamanda pronozlaşdırılması

438 Sosial iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırmasının göstəricilər sisteminə aid deyildir:

- istehlak səviyyəsi
 təhsilin səviyyəsi
 sosial təminat

- əmək məhsuldarlığı
 məşğulluq səviyyəsi

439 Sosial-iqtisadi inkişafın və həyat səviyyəsinin proqnozlaşdırılması hansı ardıcılıqla həyata keçirilir? 1. Həyast səviyyəsinin yüksəldilməsinin formalaşdırılması hipotezi 2. Proqnozların işlənməsi 3. Həyat səviyyəsinin təhlili

- 3,1,2
 2,3,1
 1,2,3
 1,3,2
 3,2,1

440 Demografik proqnozun obyektinə aid deyil:

- yaş tərkibi
 hamısı düzgündür
 miqrasiya
 doğum əmsalı
 əhalinin sayı

441 Aşağıdakılardan hansılar yaşayış minimumunun kəmiyyətini hesablanmasının normativ üsuludur:

- yaşayış minimumunun ölkənin real iqtisadi imkanına uyğun olaraq minimal yaşayış təminatının standartına uyğun hesablanır
 yaşayış minimumu təsdiq edilmiş istehlak zənbilinə əsaslanır, lakin qeyri-ərzaq məhsullarının siyahısı daha genişdir
 yaşayış minimumu ölkə əhalisinin orta illik gəlirinin yarısı qədər müəyyən edilir;
 yaşayış minimumu istehlak zənbilinə daxil olan faktiki dəyər üzrə müəyyən edilir
 yaşayış minimumu ölkənin az təminatlı vətəndaşlarının gəlirlərinin səviyyəsi 10-20 faizinə uyğun müəyyənləşdirilir

442 Aşağıdakılardan hansılar yaşayış minimumunun kombinə edilmiş normativ statistik hesablanmasının üsuludur:

- yaşayış minimumu təsdiq edilmiş istehlak zənbilinə əsaslanır, lakin qeyri-ərzaq məhsullarının siyahısı daha genişdir
 qida xərcləri normativlə təyin edilir, qeyri-ərzaq məhsullarına xərclər ölkənin az təminatlı vətəndaşlarının bu məqsədə istiqamətləndirdiyi xərcə nisbətə hesablanır
 yaşayış minimumu ölkənin az təminatlı vətəndaşlarının gəlirlərinin səviyyəsi 10-20 faizinə uyğun müəyyənləşdirilir
 yaşayış minimumu ölkə əhalisinin orta illik gəlirinin yarısı qədər müəyyən edilir
 yaşayış minimumu ölkə əhalisinin sosial sorğu nəticəsində aşkar edilmiş rəyinə əsasən hesablanır

443 Sosial inkişafın proqnozlaşdırılmasının göstəricilər sistemində aid deyildir?

- Sosial təminat göstəriciləri
 Məşğulluq göstəriciləri
 İstehlakın səviyyəsi göstəricisi
 İctimai istehsalın struktur göstəriciləri
 Təhsil səviyyəsinin göstəriciləri

444 Sosial inkişafın proqnozlaşdırılmasının göstəricilər sistemində aid deyil?

- tibbi xidmətin səviyyəsi göstəriciləri
- sosial sferanın inkişafı göstəriciləri
- əhalinin gəlirlərinin göstəriciləri
- regionların inkişaf göstəriciləri
- mənzil şəraiti göstəriciləri

445 Sosial inkişafın proqnozlaşdırılmasının göstəricilər sisteminə aid deyil?

- tibbi xidmətin səviyyəsi göstəriciləri
- sosial sferanın inkişafı göstəriciləri
- əhalinin gəlirlərinin göstəriciləri
- əmək məhsuldarlığı
- mənzil şəraiti göstəriciləri

446 Nominal gəlirlər aşağıdakıların məcmusudur: 1. Pul gəlirləri 2. Natural 3. Dolayı

- 1.0
- 2.3
- 1.2
- 1,2,3
- 1.3

447 Qeyd olunanlardan hansılar sosial –iqtisadi inkişafın və həyat səviyyəsinin proqnozlaşdırılması zamanı tez-tez istifadə olunan metoda aid deyildir:

- Normativ iqtisadi modelləşmə
- Korelyasiya metodu
- Ekspert qiymətləndirmə metodu
- hamısı aiddir
- iqtisadi riyazi metod

448 Əhalinin pul gəlirlərinin hesablanması proqnozu əsaslanır: 1. Milli məhsulun həcm və strukturuna 2. Onun tərkib elementlərinə 3. Əhalinin gəlir və xərclərinin balansına

- 3.0
- 2.3
- 1.2
- 1,2,3
- 1.3

449 Yaşayış minimumunun kəmiyyətinin hesablanması üsuluna aid deyildir:

- resurs
- normativ
- statistik
- əhalinin sayı
- fizioloji

450 Demografik proqnozun hazırlanma mərhələləri: 1. analitik 2. məqsədi 3. hesablama 4. qabaqcadan proqnozlaşdırma 5. sınaq

- 1,3
 1,2,3,4
 2,3,4
 1,2,3
 3,4,5

451 Demografik proqnozları tərtib edərkən daha çox hansından istifadə olunur? 1. Ekstropolyasiya metodundan 2. Çoxamilli dinamik modeli işləmələri üçün iqtisadi metodlardan istifadə 3. Yaşların dəyişmə metodu 4. Ekspert qiymətləndirmə metodu

- 1,3,4
 2,3,4
 1,2,3
 1,2,3,4
 2,4,5

452 Ölümün dinamikasına təsir edən amilləri göstərin:

- ekoloji vəziyyət
 aztəminatlı əhalinin sosial müdafiəsi
 tibbi xidmətin səviyyəsi
 Bütün cavablar düzgündür
 əməyin intensivliyi və şəraiti

453 ETT-in hansı mərhələsi yeni texnikanın tətbiqini, qənaətin səmərəliliyi və keyfiyyəti nəzərdə tutur?

- tətbiqi dədqiqatlar
 texniki iqtisadi işləmələr
 istehsalın hazırlanması
 seriyalı istehsal
 istismar

454 Əhalinin həyat səviyyəsinin struktur göstəricisinə hansı aiddir:

- Təhsil səviyyəsi göstəricisi
 əhalinin keyfiyyətli mənzillə təminatı səviyyəsi
 işsizlik səviyyəsi
 gəlir səviyyəsinə görə əhalinin bölgüsü
 istehlak zənbilinin tərkibi

455 Əhalinin həyat səviyyəsinin struktur göstəricisinə hansı aiddir?

- daha təminatı əhalinin gəlirləri ilə, ölkənin yoxsulluq əhalisinin gəlirləri arasındakı fərq
 maddi nemətlərə tələbatın dəqiq həcmi
 təhsil səviyyəsi
 iqtisadi aktiv əhalinin məşğulluğu
 Əhalinin keyfiyyətli mənzillə təminatı səviyyəsi

456 Əhalinin həyat səviyyəsinin struktur göstəricisinə hansı aiddir? 1) iqtisadi fəal əhalinin məşğulluğu 2) işsizlik səviyyəsi 3) gəlir səviyyəsinə görə əhalinin bölüşdürülməsi 4) təminatlı əhalinin gəlirləri ilə ölkənin yoxsul əhalisinin gəlirləri arasında fərq keyfiyyətli mənzillə təminat səviyyəsi

- 1,2,5
- 2,3,4
- 1.2
- 3.4
- 1.0

457 Əhalinin həyat səviyyəsinin və sosial inkişafın proqnozlaşdırılması metoduna aid deyildir:

- iqtisadi-riyazi modelləşdirmə
- korelyasiya-reqressiya metodu
- ekspert qiymətləndirmə metodu
- struktur metodu
- normativ metodu

458 Əhalinin həyat səviyyəsi və sosial inkişafın proqnozlaşdırılması metoduna aid deyildir:

- iqtisadi-riyazi modelləşdirmə
- eksropolyasiya metodu
- ekspansional hamarlama
- proqnozlaşdırmanın intellektual metodu
- balans metodu

459 Yaşayış minimumunun kəmiyyəti hesablanarkən nəzərə alınmır:

- normativ
- subyektiv
- kombinəlanmış və ya normativ statistik
- hamısı aiddir
- sosial minimum

460 Aşağıdakılardan hansılar yaşayış minimumunun kəmiyyətini hesablanmasının kombinə edilmiş və ya normativ statistik üsuludur:

- yaşayış minimumu təsdiq edilmiş istehlak zənbilinə əsaslanır, lakin qeyri-ərzaq məhsullarının siyahısı daha genişdir
- yaşayış minimumu ölkə əhalisinin orta illik gəlirinin yarısı qədər müəyyən edilir;
- yaşayış minimumu ölkənin az təminatlı vətəndaşlarının gəlirlərinin səviyyəsi 10-20 faizinə uyğun müəyyənləşdirilir;
- qida xərcləri normativlə təyin edilir, qeyri-ərzaq məhsullarına xərclər ölkənin az təminatlı vətəndaşlarının bu məqsədə istiqamətləndirdiyi xərcə nisbətdə hesablanır
- yaşayış minimumu ölkə əhalisinin sosial sorğu nəticəsində aşkar edilmiş rəyinə əsasən hesablanır

461 Aşağıdakılardan hansılar yaşayış minimumunun kəmiyyətini hesablanmasının statistik üsuludur:

- yaşayış minimumunun ölkənin real iqtisadi imkanına uyğun olaraq minimal yaşayış təminatının standartına uyğun hesablanır
- qida xərcləri normativlə təyin edilir, qeyri-ərzaq məhsullarına xərclər ölkənin az təminatlı vətəndaşlarının bu məqsədə istiqamətləndirdiyi xərcə nisbətdə hesablanır
- yaşayış minimumu istehlak zənbilinə daxil olan faktiki dəyər üzrə müəyyən edilir
- yaşayış minimumu ölkənin az təminatlı vətəndaşlarının gəlirlərinin səviyyəsi 10-20 faizinə uyğun müəyyənləşdirilir
- yaşayış minimumu ölkə əhalisinin sosial sorğu nəticəsində aşkar edilmiş rəyinə əsasən hesablanır

462 Aşağıdakılardan hansılar yaşayış minimumunun kombinəşdirilmiş subyektiv hesablanması üsuludur:

- qida xərcləri normativlə təyin edilir, qeyri-ərzaq məhsullarına xərclər ölkənin az təminatlı vətəndaşlarının bu məqsədə istiqamətləndirdiyi xərcə nisbətə hesablanır
- yaşayış minimumu istehlak zənbilinə daxil olan faktiki dəyər üzrə müəyyən edilir
- yaşayış minimumunun ölkənin real iqtisadi imkanına uyğun olaraq minimal yaşayış təminatının standartına uyğun hesablanır
- yaşayış minimumu ölkə əhalisinin sosial sorğu nəticəsində aşkar edilmiş rəyinə əsasən hesablanır
- yaşayış minimumu təsdiq edilmiş istehlak zənbilinə əsaslanır, lakin qeyri-ərzaq məhsullarının siyahısı daha genişdir

463 Aşağıdakılardan hansılar yaşayış minimumunun kombinəşdirilmiş resurs hesablanması üsuludur:

- yaşayış minimumu təsdiq edilmiş istehlak zənbilinə əsaslanır, lakin qeyri-ərzaq məhsullarının siyahısı daha genişdir
- qida xərcləri normativlə təyin edilir, qeyri-ərzaq məhsullarına xərclər ölkənin az təminatlı vətəndaşlarının bu məqsədə istiqamətləndirdiyi xərcə nisbətə hesablanır
- yaşayış minimumu ölkə əhalisinin orta illik gəlirinin yarısı qədər müəyyən edilir;
- yaşayış minimumunun ölkənin real iqtisadi imkanına uyğun olaraq minimal yaşayış təminatının standartına uyğun hesablanır
- yaşayış minimumu ölkənin az təminatlı vətəndaşlarının gəlirlərinin səviyyəsi 10-20 faizinə uyğun müəyyənləşdirilir

464 Aşağıdakılardan hansılar yaşayış minimumunun median hesablanması üsuludur:

- yaşayış minimumu istehlak zənbilinə daxil olan faktiki dəyər üzrə müəyyən edilir
- yaşayış minimumu ölkə əhalisinin orta illik gəlirinin yarısı qədər müəyyən edilir
- yaşayış minimumu ölkənin az təminatlı vətəndaşlarının gəlirlərinin səviyyəsi 10-20 faizinə uyğun müəyyənləşdirilir
- yaşayış minimumu təsdiq edilmiş istehlak zənbilinə əsaslanır, lakin qeyri-ərzaq məhsullarının siyahısı daha genişdir
- yaşayış minimumu ölkə əhalisinin sosial sorğu nəticəsində aşkar edilmiş rəyinə əsasən hesablanır

465 Qeyd olunanlardan hansılar həyat səviyyəsinin proqnozunun işlənməsinin əsas göstəricilər qrupuna aid deyil?

- hamısı aiddir
- natural
- ümumi
- dəyər
- struktur

466 Hansılar həyat səviyyəsinin proqnozunun işlənməsinin əsas göstəricilər sistemində aid deyildir?

- hamısı aiddir
- natural
- sintetik
- petrospektiv
- struktur

467 Hansılar həyat səviyyəsinin proqnozunu hazırlayarkən əsas göstəricilərə aid deyildir?

- Həmişə aiddir
- Natural

- Sintetik
 Ümumi
 Struktur

468 Hansılar həyat səviyyəsinin sintetik göstəricilərinə aid deyildir?

- Ömür müddəti
 adambaşına düşən mənzil sahəsi
 əhalinin təhsil strukturu
 Aktiv əhalinin məşğulluğu
 adambaşına düşən ət, süd istehlakı

469 Hansı göstərici həyat səviyyəsinin natural göstəricisinə aiddir?

- əhalinin təhsil strukturu
 Həyat müddəti
 Adambaşına düşən yaşayış
 İstehlak səbətinin tərkibi
 əhalinin gəlirlərə görə bölgüsü

470 Qeyd olunanlardan hansı həyat səviyyəsinin natural göstəricilərinə aiddir?

- əhalinin struktur tərkibi
 konkret maddi nemətlərin istehlakının həcmi xarakterizə edən göstəricilər
 Həyat müddəti
 əhalinin mənzillə təminatının səviyyəsi
 əhalinin gəlirlərinin səviyyəsinə görə bölgüsü

471 Müəyyən məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşan ictimai istehsalın ümumi yarım sistem hansı təsərrüfat funksiyasını yerinə yetirir

- bütün cavablar düzdür
 rayon
 proqnozlaşmanın funksiyasını
 region
 subyekt

472 Regionun inkişafının hansı modeli əmtəələrin satış bazarına uyğun olaraq 2 istehsal sektoruna bölgüsünü nəzərdə tutur?

- bütün cavablar düzdür
 ekonometrik model
 xərc nəticə modeli
 iqtisadi baza modelini
 sahələrarası balans

473 Regional iqtisadi inkişafın proqnozunu işlənməsinə hansı mərhələsində qarşıda duran məqsədlərə uyğun olaraq regional inkişafın konsepsiyasının

- cavabların heç biri düz deyil
 proqnoz

- analitik
- konseptual
- analitik, konseptual və proqnoz

474 Regional iqtisadi inkişafın birinci analitik mərhələsində nə tədqiq olunur, nə müəyyənləşir

- bütünlükdə regionun səmərəliliyi
- regionun əhəmiyyətli struktur əlaqələri
- regionun ərazisinin bir-birinə bağlılığı
- bütün cavablar düzdür.
- regional sistemin iqtisadi özəyi

475 Aşağıdakılardan hansılar ümumi və orta təhsil şəbəkəsinin əsas proqnoz göstəricilərinə aid deyildir?

- məşğələlərin növbəliliyi və məktəblərin orta sayı
- oxuyanların qəbulu və buraxılışı
- oxuyanların sayı, siniflərin kəmiyyəti
- hamısı
- bir sinifdə oxuyanların orta sayı

476 Ali təhsil müəssisələrində professor-müəllim heyətinə olan tələbatı və maliyyələşmə həcminin proqnozlaşdırılmasının əsas göstəricisi hansıdır?

- Bütün cavablar düzdür
- Gələcək dövr üçün əhalinin yaş quruluşu haqqında proqnoz
- ali təhsil müəssisələrinin sayı
- bütün təhsil formaları üzrə oxuyan tələbələrin sayı
- Ali təhsil müəssisələrində mütəxəssis hazırlığının imkanları haqqında məlumatlardan

477 Aşağıdakı təsərrüfatlardan hansı mənzil-kommunal təsərrüfatına aiddir?

- enerji təsərrüfatı
- kommunal müəssisələr
- mənzil təsərrüfatı
- hamısı aiddir
- şəhər daxili nəqliyyat

478 Hansı təsərrüfatlar mənzil-kommunal təsərrüfatına aid deyildir?

- Hamısı aiddir
- kommunal xidmətlər
- yol təsərrüfatı
- ticarət xidməti
- Enerji təsərrüfatı

479 Təhsil sistemində proqnoz hesablamaları hansı struktur elementləri üzrə həyata keçirilir?

- əlavə təhsil
- orta, ümumi, ilkin təhsil
- məktəbəqədər təhsil
- bütün struktur elementləri üzrə

- ali və ali təhsildən sonra

480 Tələbələrin qəbul planını proqnozlaşdırarkən hansı göstəricilərdən istifadə olunmur:

- Bütün cavablar düzdür
 orta təhsil müəssisələrində mütəxəssis hazırlığının imkanları haqqında məlumatlardan
 qarşıda duran dövr üçün əhalinin yaş quruluşu haqqında demoqrafik proqnoz məlumatlarından
 professor-müəllim heyətinin tərkib sayından
 ali məktəblərdə mütəxəssis hazırlığının imkanları haqqında məlumatlardan;

481 Sağlamlıq şəbəkələrinin inkişafı və dəyişikliklərin proqnoz hesablamaların aparmaq üçün hansı məlumatlardan istifadə etmək lazımdır?

- əhalinin yaş strukturundan
 bütün cavablar düzdür
 fəaliyyətdə olan sağlamlıq müəssisələri
 əhalinin sağlamlığı
 əhalinin sayı haqqında demokrafik proqnozdan

482 Məktəbəqədər uşaq idarələrindən onlara çəkilən xərcin proqnozlaşdırılmasının əsasını hansı göstəricilər təşkil edir? 1) məktəbəqədər uşaq idarələrində xidmətə tələb və təklifin nisbəti 2) uşaq məktəbəqədər idarələrdə yerlərin sayı 3) dövlət normaları 4) bu və ya digər regionda qiymətin mövcud səviyyəsi məktəbəqədər yaşda olan uşaqların sayı

- 1.5
 2.5
 1.4
 3.4
 2.4

483 Ümumi və orta təhsilin şəbəkəsinin əsas göstəricilər sisteminin proqnozunda mərkəzi yeri hansı göstərici tutur?

- siniflərin sayı
 bir sinifdə oxuyanların orta sayı
 oxuyanların qəbulu və buraxılışı
 oxuyanların sayı
 məktəblərin orta sayı

484 Məktəbdə oxuyanların sayının proqnozunun əsası nədir?

- balans metodu
 ekstropolyasiya metodu
 iqtisadi riyazi modelləşdirmə
 yaş həddinin dəyişməsi metodu
 ekspert qiymətləndirməsi

485 Zəruri sinif otaqlarının istifadəyə verilməsi necə müəyyən olunur?

- Bütün cavablar düzdür
 sinif otaqlarının kəmiyyətinin artımı ekstropolyasiya edilir

- oxuyanların sayının artımı normativ göstəricilərlə müqayisə edilir
- proqnozlaşdırılan dövrün əvvəlinə faktiki mövcud vəziyyətlə hesablanmış tələbat arasındakı fərq
- Mütəxəssislərin ekspert qiymətləndirilməsi

486 Proqnozlaşmada konkretləşmə müstəvisidir:

- bütün javabla düzdür
- qeyr-dövrü
- diskret
- önjədən görmə
- determinə edilmiş

487 Proqnozlaşmada konkretləşmə müstəvisidir:

- bütün javablar düzdür
- qeyr-dövrü
- diskret
- qabaqjadan qeyd etmə
- determinə edilmiş

488 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi proqnozlaşdırmanın obyektidir:

- bütün javablar düzdür
- proqnozlaşdırılan obyektin informasiya təminatı
- proqnozun müvəqqəti horizontu və ya təsdiq olunma vaxtı
- geniş təkrar istehsal prosesi və onun bütün fazaları
- sahə və regional proqnozlar

489 Plan özünə daxil edir:

- bütün javablar düzdür
- ümumi nəzəriyyə səviyyəsində elmi qabaqjadan görmə
- geniş təkrar istehsal prosesi və onun bütün fazaları
- tədqiq olunan obyektin konkret hissələr üzrə məqsədin dəqiq müəyyənləşdirilməsi və önjədən müəyyənləşdirilməsi
- təbiət və jəmiyyət qanunlarına əsaslanaraq reallığın qabaqjadan görülməsi

490 Hipoteza özündə əks elətdirir:

- bütün javablar düzdür
- təbiət və jəmiyyət qanunlarına əsaslanaraq reallığın qabaqjadan görülməsi
- geniş təkrar istehsal prosesi və onun bütün fazaları
- ümumi nəzəriyyə səviyyəsində elmi qabaqjadan görmə
- tədqiq olunan obyektin konkret hissələr üzrə məqsədin dəqiq müəyyənləşdirilməsi və önjədən müəyyənləşdirilməsi

491 Proqnozlaşdırmanın tarixi metod nəzərdə tutur:

- bütün javablar düzdür
- mürəkkəb iqtisadi sistemlərdə proseslərin mümkün ola bilən qanunauyğunluqlarının kəmiyyət və keyfiyyət baxımından tədqiqi

- hadisələri qarşılıqlı əlaqədə nəzərdən keçirərkən nəinki bu elm sahəsinin, eləcə də digər elmlərin nəticələrindən istifadə
- hər bir hadisənin onun tarixi formaları ilə qarşılıqlı əlaqədə nəzərdən keçirilməsini
- tədqiq olunan obyektin strukturunu təhlil etmək və onun səbəblərini müəyyənləşdirmək

492 Kompleks özündə əks etdirir:

- bütün cavablar düzdür
- mürəkkəb iqtisadi sistemlərdə proseslərin mümkün ola bilən qanunauyğunluqlarının kəmiyyət və keyfiyyət baxımından tədqiqi
- hər bir hadisənin onun tarixi formaları ilə qarşılıqlı əlaqədə nəzərdən keçirilməsini
- hadisələri qarşılıqlı əlaqədə nəzərdən keçirərkən nəinki bu elm sahəsinin, eləcə də digər elmlərin nəticələrindən istifadə
- tədqiq olunan obyektin strukturunu təhlil etmək və onun səbəblərini müəyyənləşdirmək

493 Kompleks özündə əks etdirir:

- tədqiq olunan obyektin strukturunu təhlil etmək və onun səbəblərini müəyyənləşdirmək
- hadisələri qarşılıqlı əlaqədə nəzərdən keçirərkən nəinki bu elm sahəsinin, eləcə də digər elmlərin nəticələrindən istifadə
- hər bir hadisənin onun tarixi formaları ilə qarşılıqlı əlaqədə nəzərdən keçirilməsini
- bütün cavablar düzdür
- mürəkkəb iqtisadi sistemlərdə proseslərin mümkün ola bilən qanunauyğunluqlarının kəmiyyət və keyfiyyət baxımından tədqiqi

494 Struktur metodu:

- mürəkkəb iqtisadi sistemlərdə proseslərin mümkün ola bilən qanunauyğunluqlarının kəmiyyət və keyfiyyət baxımından tədqiqi
- hər bir hadisənin onun tarixi formaları ilə qarşılıqlı əlaqədə nəzərdən keçirilməsini
- tədqiq olunan obyektin strukturunu təhlil etmək və onun səbəblərini müəyyənləşdirmək
- bütün cavablar düzdür
- hadisələri qarşılıqlı əlaqədə nəzərdən keçirərkən nəinki bu elm sahəsinin, eləcə də digər elmlərin nəticələrindən istifadə

495 Sistem- struktur metodu:

- bütün cavablar düzdür
- mürəkkəb iqtisadi sistemlərdə proseslərin mümkün ola bilən qanunauyğunluqlarının kəmiyyət və keyfiyyət baxımından tədqiqi
- hadisələri qarşılıqlı əlaqədə nəzərdən keçirərkən nəinki bu elm sahəsinin, eləcə də digər elmlərin nəticələrindən istifadə
- sistem dinamik inkişaf edən tərki b hissəsi kimi nəzərdən keçirilir
- tədqiq olunan obyektin strukturunu təhlil etmək və onun səbəblərini müəyyənləşdirmək

496 Proqnozlaşmanın miqyas əlaməti:

- bütün cavablar düzdür
- mürəkkəb iqtisadi sistemlərdə proseslərin mümkün ola bilən qanunauyğunluqlarının kəmiyyət və keyfiyyət baxımından tədqiqi
- tədqiq olunan hadisənin səbəbləri
- proqnozun miqyası
- tədqiq olunan obyektin strukturunu təhlil etmək və onun səbəblərini müəyyənləşdirmək

497 Proqnozlaşmanın miqyas əlaməti:

- bütün javablar düzdür
- tədqiq olunan obyektin strukturunu təhlil etmək və onun səbəblərini müəyyənləşdirmək
- proqnozun müvəqqəti horizontu və təsdiq olunma vaxtı
- tədqiq olunan hadisənin səbəbləri
- mürəkkəb iqtisadi sistemlərdə proseslərin mümkün ola bilən qanunauyğunluqlarının kəmiyyət və keyfiyyət baxımından tədqiqi